

Predstavili goriški abonma SSG

15

Kljub krčenju finančne dotacije goriška pokrajina spodbuja gospodarsko rast

14

V tržaški dvorani Baroncini o različnih fazah izseljevanja iz Benečije od leta 1750 do današnjih dni

9

Znano število vpisov v slovenske vrtce in osnovne šole na Tržaškem

8

Primorski dnevnik

ČETRTEK, 4. MARCA 2010

Št. 53 (19.760) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, od 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Zamrznitev pogovornih oddaj pride včasih prav

IVAN ŽERJAL

Včasih ukrepi, kot je sedanja zamrznitev televizijskih pogovornih oddaj v času volilne kampanje, pridejo prav, saj se nepokorni televiziji nanje polemično odzovejo s potezami, ki širšemu občinstvu o določenem zgodovinskem obdobju prikazujejo veliko več kot sicer. Tako je pred sinočnjim tretja mreža italijanske državne radiotelevizije RAI namesto oddaje Ballarò predvajala zgodovinski dokumentarec Enza Antonia Cicchina z naslovom Diktatura, ki prikazuje nastanek fašistične stranke, njen prihod na oblast v Italiji, uvedbo diktature in poteze Mussolinijevega režima do padca leta 1943, vključno z vojnimi zločinii v Libiji, Etiopiji, Jugoslaviji in Grčiji. O tem se v dokumentarcu govori zelo eksplicitno tudi s pomočjo arhivskih posnetkov, ki kažejo npr. operacije in represalije italijanske vojske v Sloveniji in na Hrvaškem, ter z branjem izjav italijanskih generalov o tem, kako je treba odgovoriti na partizanske akcije po načelu »glavo za zob« in zasebnih pisem vojakov, v katerih so z užitek - opisani pokoli.

Dokumentarec, ki so ga že predvajali avgusta lani - vedno v polemiki z vlado - krepko ruši mit o Italijanih kot dobrih ljudeh («Italiani brava gente»), ogledalo pa si ga je okoli dva milijona ljudi. Ta vsota ne dosega števila gledalcev, ki po navadi sledijo oddaji Ballarò, vendar se je vseeno veliko Italijanov seznanilo s precej nepoznanim obdobjem lastne zgodovine in tako spoznalo, da med drugo svetovno vojno niso bili samo Nemci tisti, ki so izvajali grozodejstva. V poplavi filmov in oddaj, ki nekritično prikazujejo dogodke italijanske zgodovine, je bila odločitev o predvajanju takega dokumentarca dobrodošla.

ITALIJA - Težave list in kandidatov desne sredine

Veliki zmedi z deželnimi volitvami ni videti konca

V Laciju in Lombardiji bodo sedaj odločala upravna sodišča

ŠPETER - Nepričakovana vest

Dvojezična šola mora zaradi varnosti zapustiti dosedanji sedež

ŠPETER - Iz Benečije je včeraj prišla nepričakovana vest, da bo moral dvojezični šolski center zapustiti poslopje, v katerem deluje že kakih petnajst let. Odločitev je posledica posebne študije, ki jo je naročila ob-

činska uprava, iz katere izhaja, da je zgradba iz strukturnega vidika pomanjkljiva in ne dovolj varna, še zlasti da bi zdržala morebitni močnejši potresni sunek. Špeterski župan Tiziano Manzini upa, da bodo z eva-

kuacijo šole lahko še malo počakali, v sodelovanju z ostalimi upravitelji Nadiških dolin pa so že našli začasno rešitev za preko dvesto učencev špeterskega polskega centra.

Na 5. strani

RIM - Zmedi z volilnimi listami desne sredine v Laciju in Lombardiji še ni videti konca. Milansko prizivno sodišče je včeraj zavrnilo občansko listo, ki podpira predsednika Lombardije Roberta Formigonija, v Rimu pa so sodniki spet zavrnilo deželno kandidatno listo Ljudstva svobode v Rimu in v pokrajini. V obeh primerih so se predlagatelji zavrjnih list že obrnili na upravne sodnike, ki naj bi odločali morda danes ali jutri.

Zmede z listami še naprej spremlja ostra politična polemika.

Na 6. strani

FJK: ugoden prvi obračun dostopa do protikriznih skladov

Na 4. strani

Tolpa tatov plenila po tržaških stanovanjih

Na 8. strani

V goriški športni palači kmalu tudi koncerti

Na 14. strani

Val povzročil dve smrti na ladji, hudo ranjenih več Slovencev

Na 21. strani

UKVE - Bivša mlekarina postala kulturni dom

Novi prostori za središče Planika

5

TRŽAŠKA POKRAJINA - Izglasovan

Nov statut

Predvidena raba slovenskega jezika v pokrajinski skupščini

TRST - Tržaški pokrajinski svet je včeraj izglasoval nov statut, ki med drugim predvideva rabo slovenskega jezika. Novo pokrajinsko listino so podprli svetniki levosredinske večine, desna sredina je glasovala proti, razen svetnika Fabia Scocimarra, ki se ni udeležil glasovanja.

Statut je bil izglasovan, ne pa dokončno odobren, ker je bila pri prvem glasovanju za odobritev potrebna absolutna večina (17 glasov). Tako bo za odobritev potrebno drugo glasovanje na prihodnji pokrajinski seji, za kar bo potrebna zgolj relativna večina.

Po dokončni odobritvi statuta bo potrebno odobriti še nov pravilnik delovanja pokrajinske skupščine. Šele potem bo v pokrajinski dvorani slovenskim svetnikom dovoljeno izražanje v slovenskem jeziku, kot to predvideva statut v svojem 4. členu.

Pokrajinski svet je izglasoval statut po kar 15 sejah. Razprava se je razvlekla zaradi ostre obstrukcije desnosredinske opozicije, ki se s 411 predloženi amandmaji skušala preprečiti odobritev nove listine, predvsem zato, ker niso hoteli, da bi bila priznana raba slovenskega jezika.

Na 7. strani

SLOVIK.
SLOVENSKI IZOBRAŽEVALNI KONZORCIJ

Ciklus seminarjev

KRIZA:
KAKO NAPREJ?
Evropska perspektiva

11. 03. 2010 · 19.00

Kulturni dom
Ul. Brass, 20 - Gorica

dr. Franc Križanič
Minister za finance
Republike Slovenije

www.slovik.org

info@slovik.org

LJUBLJANA - Sklep slovenskega parlamenta

Predsednik Danilo Türk se ne bo zagovarjal pred ustavnim sodiščem

Za obtožbo je glasovalo 32 poslancev SDS in SLS, proti 52 poslancev vladne večine in SNS

LJUBLJANA - Poslanke in poslanci v slovenskem državnem zboru so včeraj ponoči z 32 glasovi za in 52 glasovi proti zavrnilo predlog ustavne obtožbe predsednika republike Danila Türka. Večina poslancev je delila mnenje predsednika republike, da je predlog ustavne obtožbe pravno neutemeljen, moralno nesprejemljiv in politično škodljiv. Predlog ustavne obtožbe predsednika Türka so konec januarja vložili poslanci SDS in SLS. Predsednik je namreč po njihovem mnenju z odklovanjem nekdanjega republiškega sekretarja za notranje zadeve Tomaža Ertla, ki naj bi bil odgovoren za sistematične kršitve človekovih pravic, kršil ustavo. Kot je ob obrazložitvi predloga dejal predsednik SDS Janez Jansa, odklovanje nekdanjega šefa Udbe pomeni grobo kršitev ustave ter hujšo kršitev zakona, pomeni pa tudi legitimacijo in simbolno odklovanje zločinov, ki jih je naredila nekdanja politična policija.

Predsednik Türk je na seji, kot smo že poročali, zavrnil vse očitke iz predlagane ustavne obtožbe. Po njegovih besedah je predlog pravno neutemeljen, moralno nesprejemljiv in politično škodljiv. Znova je pojasnil, da je nekdanjemu republiškem sekretarju za notranje zadeve Ertlu, skupaj z Tomazem Časom in Leopoldom Jesenom, podelil srebrni red za zasluge za izjemno delo in zasluge pri varnosti, obrambi in zaščiti Slovenije v času akcije Sever. «Poudarjam, v času akcije Sever, to je poleti in jeseni leta 1989, ne prej ne pozneje, in torej nikakor za njihovo celotno delovanje pri opravljanju dolžnosti v času pred demokratično preobrazbo Slovenije,» je dejal.

Türk tudi meni, da je bil predlog ustavne obtožbe tudi pravno nevdzdržen, saj ne vsebuje nobenega argumenta o kršitvi ustave. «Ne zadošča reči, katera ustavna določba naj bi bila domnevno prekršena. Povedati je treba, katera zapoved ali prepoved je bila konkretno prekršena in kako, s katerim dejanjem naj bi to bilo storjeno,» opozarja Türk in dodaja, da v predlogu ustavne obtožbe ne najdemo nič od tega.

Da ustavna obtožba predsednika nima možnosti za uspeh, je pokazala že poslanska razprava pred glasovanjem. Podprli so ga namreč le v SDS in SLS, kjer so Türku očitali kršitev ustave, v ostalih poslanskih skupinah pa so obtožbo videli le kot pretvezo za «političantsko» obtoževanje.

Slovenski predsednik Danilo Türk

BOBO

Po mnenju vodje poslanske skupine SD Mirana Potrča je bila ustavna obtožba pripravljena nekorektno, nedostojno in omalovažujoče do institucije obtožbe, državnega zbora in pred-

sednika. Izrazil je prepričanje, da obtožba služi le kot pretveza za razpravo o politični primernosti ravnanja predsednika. Tudi vodja poslanske skupine stranke Zares Cveta Zalokar Oražem je

menila, da resnični cilj predlagatelj ni bil poslati predsednika na «zatožno klop». «Politične koristi si obetate le od tega, da parlament spremenite v politično-sodni tribunal,» je očitala predlagateljcem.

Po mnenju vodje poslanske skupine LDS Boruta Sajovica pa je predlog obtožbe zloraba ustave, postopka ustavne obtožbe in instituta predsednika republike. V ustavni obtožbi ni po njegovih besedah niti enega argumenta, iz katerega bi izhajalo, da je predsednik republike kršil ustavo. Tudi po mnenju Joška Godca (DeSUS) so predlagatelji predlog popolnoma spolitizirali ter zlorabili ustavne mehanizme za reševanje lastnih nerazčiščenih ideoloških travm.

«Podelitev najvišjega državnega odlikovanja za eno samo dejanje človeku, ki je mnogim Slovincem dolga leta povzročal veliko trpljenje, je neresno in nevredno predsednika države,» pa je menil France Cukjati (SDS). Podporo obtožbi so napovedali tudi v SLS, saj menijo, da je odklovanje Ertla «posmeh vsem, ki so iskreno delovali za osamosvojitve Slovenije». (STA)

AKTUALNO - Odmevi na Berlusconijev ukrep

Predsednik SKGZ pisal Molinaru o javnem financiranju manjšine

GORICA - Ob odločitvi, da bo rimska vlada zagotovila slovenski manjšini odvzeti milijon evrov, je predsednik Slovenske kulturno-gospodarske zveze Rudi Pavšič pisal deželnemu odborniku za kulturo in manjšinska vprašanja Robertu Molinaru. Pavšič ga opozarja na potrebo po sistemski rešitvi tega vprašanja, ki se bo z vso resnostjo postavilo že prihodnje leto, saj je rimska vlada v triletnem proračunu predlagala zmanjšanje dotacij manjšini od petih na tri milijone evrov.

Ob sistemski rešitvi pa je potrebno tudi, da se ustvarijo pogoji za redno dogovarjanje s predstavniki vlade. V tem smislu SKGZ predlaga, da bi se pri predstevstvu italijanske vlade ustvarilo omizje, ki bi spremljalo manjšinsko problematiko.

RUDI PAVŠIČ

BUMBACA

V svojem pismu odborniku Molinaru predsednik Pavšič dodaja: »V tem smislu želim pozitivno odgovoriti na vaše javno vabilo, naj predstavniki krovnih organizacij naredimo določene premišljene in utemeljene izbire, ki bi presegle delitvene avtomatizme, ki naj upoštevajo srednje in dolgoročno razvojno vizijo manjšine. Potrebno je

torej postaviti premišljene in jasne kriterije. Slovenska kulturno-gospodarska zveza je izdelala nekaj predlogov, ki bi jih rada posredovala vam oziroma članom deželne posvetovalne komisije, da premaknemo zdajšnji sistem financiranja za mrtve točke. S tem v zvezi pa upravičeno pričakujemo, da bo tudi Dežela FJK postorila nekaj konkretnih korakov v to smer. Če je namreč res, da morajo manjšinske organizacije imeti pogum za določeno prenavo, naj tudi deželna uprava upošteva dejstvo, da ji daje poseben status in torej več sredstev prav prisotnost slovenske narodne skupnosti. Letošnje črtanje finančne postavke v okviru deželnega zakona za slovensko manjšino gotovo ne gre v to smer.«

Boris Pahor častni meščan Ljubljane?

LJUBLJANA - Poslanska skupina Slovenske nacionalne stranke je ljubljanskega župana Zorana Jančkoviča pozvala, naj naziv častnega meščana mesta Ljubljana letos podeli tržaškemu pisatelju Borisu Pahorju. V poslanski skupini stranke, ki jo vodi Zmago Jelinič, so prepričani, da si razgledan, nacionalno osveščen pisatelj, Prešernov nagradjenec, prejemnik francoskega reda legije časti in nominiranec za Nobelovo nagrado ta naziv povsem zasluži. «Boris Pahor, rojen leta 1913, je na lastni koži izkusil najbolj mračne evropske totalitarizme. V zapore in koncentracijska taborišča so ga tlačili tako italijanski fašisti kot nemški Gestapo, preživel je morijo zloglasnega nacističnega taborišča. Jugoslavija je po 2. svetovni vojni nanj namerno pozabila,» je v obrazložitvi predloga zapisal Jelinič.

Molinaro o napakah šolskega ministrstva

TRST - Svetnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovce je včeraj v deželni svetovi posegel v zvezi z grobimi napakami v italijanskih podatkovnih bazah, na osnovi katerih so državne meje Italije še vedno tiste, ki jih je določila Rapalska pogodba takoj po 1. svetovni vojni.

Problem je prejšnji teden odjeknil v javnosti (sprožil ga je Primorski dnevnik) zaradi napake na spletnem naslovu »Scuola Mia«, ki ga je italijansko ministrstvo za šolstvo na pritisk medijev in diplomacije že v teku dneva popravilo. To je bilo tudi bistvo odgovora deželnega odbornika Roberta Molinara, ki se je obvezal, da bo prek deželnega šolskega urada vso zadevo še dodatno poglobil. Na problem je profesor Samo Pahor šolsko ministrstvo Mariostello Gelmini pisno opozoril že jeseni 2008, kar pa očitno ni zaleгло.

Statut Demokratske stranke pod vprašajem

VIDEM - Komaj odobreni deželni statut Demokratske stranke je pod velikim vprašajem. Državna jamstvena komisija, ki jo vodi Luigi Berlinguer, ima menda velike pomisleke nad dejstvom, da v statusu ni govora o številni mandatov deželnih poslancev in drugih lokalnih upraviteljev. Tajnica Debora Seracchiani je poskusila, da bi v status vključili mejo dveh mandatov, njen predlog, ki ga sicer podpira v Rimu, pa v deželni skupščini DS ni doživel zadostne podpore.

KOROŠKA - V ozadju so dogotrajni spori med manjšinskimi organizacijami

Kritika in molk ob krčenju sredstev političnim organizacijam

Urad za Slovence po svetu objavlja podatke o razdelitvi sredstev

CELOVEC, LJUBLJANA - Politične organizacije koroških Slovencev (NSKS, ZSO, SKS in EL) bodo morale v letu 2010 očitno shajati z dosti manj finančnih sredstev iz Slovenije kot v preteklih letih: medtem ko ostajajo podpore ostalim slovenskim organizacijam in društvom v glavnem nespremenjene, jim je Urad vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu v Ljubljani za letos dodelil občutno (baje do 40 odstotkov!) manj finančnih sredstev v primerjavi z lanskim letom, se je izvedelo iz političnih central slovenske manjšine v Celovcu. Na občutno krajanje sredstev so se prizadele organizacije odzvale dokaj različno: s kritiko, s pozivom avstrijski državi, naj manjšini v bodočo namenja več sredstev, in z molkom! Predsednik Zveze slovenskih organizacij (ZSO) Marjan Sturm je v prvi reakciji na odločbo, ki jo je njegova organizacija začel teden prejšnja iz Urada za Slovence v zamejstvu, menil, da vidi razlog za krajanje podpor v »stalnem kreganju« med političnimi organizacijami koroških Slovencev. Pri kraj-

šanju podpor političnim organizacijam da gre za »pedagoški poseg« Ljubljane, kar pa je po njegovem »napaka«. Ljubljana da bi »morala pogledati, kdo je kriv za zdrahe«, je dejal Sturm.

Predsednik Skupnost koroških Slovencev in Slovenk (SKS) Bernard Sadovnik je ob krajšanju sredstev iz Ljubljane poudaril, da bodo pri SKS sedaj pač morali postaviti prioritete. »Slovenija je pokazal, da ima vajeti v rokah,« je še pristavil predsednik SKS, ki je že doslej dobivala manjšo podporo kakor ostali dve organizaciji (ker nima status krovne organizacije - op. ured.). Sadovnik je še menil, da bodo koroški Slovenci morali od Avstrije zahtevati, naj le-ta kot država, v kateri živijo koroški Slovenci, v glavnem skrbi za financiranje manjšinske infrastrukture.

Narodni svet koroških Slovencev (NSKS) se včeraj na krajšanje finančnih sredstev iz Slovenije sploh ni odzval, prav tako ne Enotna lista (EL), zbirna stranka slovenske manjšine na Koroškem.

Na vesti iz Celovca je včeraj prišel odgovor Urada slovenske vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki je zaključil s postopkom javnega razpisa za sofinanciranje slovenskih manjšin v sosednjih državah in Slovencev po svetu. Okvirni znesek, ki je bil razpisan za zamejstvo v letošnjem letu, je ostal enak kot lani in znaša 7,8 milijona evrov, so včeraj sporočili iz urada. Skladno z rezultati razpisa je slovenska manjšina v Avstriji za leto dobila dobrih 2,9 milijona evrov. Lani je bilo teh sredstev dobre tri milijone evrov. Za slovensko manjšino v Italiji je letos urad namenil 3,84 milijona (lani 3,95 milijona), na Madžarskem 474.450 evrov (lani 406.441) in na Hrvaškem 387.227 evrov (lani 363.780 evrov).

Kot je za STA pojasnil minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš je sredstva razdelila strokovna komisija. Pred tem so določili kriterije, ki so bili že znani pred meseci. Kot je pojasnil minister, si urad prizadeva, da bi v večji meri podpirali gospodarsko sodelovanje

in krepitev kulture, posebno pozornost pa bi radi namenili tudi mladim. Manj denarja pa naj bi namenili političnim organizacijam manjšin.

Komisija je ob teh navodilih pregledala prispele projekte, upoštevala pa je tudi dosedanje delo prijaviteljev, je še pojasnil minister.

Kot je pojasnil Žekš, je komisija pri krovnih organizacijah slovenske manjšine v Avstriji upoštevala njihovo dosedanje dejavnost in dejstvo, da bi morali obe krovni organizaciji slovenske manjšine v Avstriji, Narodni svet koroških Slovencev (NSKS) in Zveza slovenskih organizacij (ZSO), pripraviti usklajen predlog financiranja, česar pa nista storili.

»Svoje domače naloge nista opravili,« je dejal minister za Slovence v zamejstvu in po svetu in dodal, da se sedaj politični del koroškega slovenstva financira malo manj, druge stvari, ki so pomembnejše, pa se financirajo »malo več«.

Kar se tiče krovnih organizacij, s tem zmanjšanjem ni konec sveta, ker lahko iz

rezervnega sklada Slovenija še dodatno podpira kakšne konkretne, utemeljene predloge teh organizacij, je še dejal Žekš in dodal, da bodo to možnosti za povečanje vsote, ki jo lahko pridobijo, odprte, je še dejal minister za Slovence v zamejstvu in po svetu. Zavrnil je očitke, da bi šlo pri zmanjšanju sredstev za slovensko manjšino v Avstriji za odziv na prepore znotraj organizacij koroških Slovencev.

Kot je urad zapisal v svojem sporočilu za javnost, je NSKS lani na razpisu prejel 130.000 evrov, letos pa 77.600 evrov. ZSO je lani prejela 120.000 evrov, letos pa 77.000 evrov. Skupnost koroških Slovencev in Slovenk (SKS) je lani prejela 50.000 evrov, letos pa 33.900 evrov.

Organizacija štajerskih Slovencev v Avstriji, Kulturno društvo člen 7, pa je za svoje delovanje lani prejela lani 124.250 evrov, letos pa 119.800 evrov.

Ivan Lukan in STA

Ponudbe veljajo do 13. marca 2010

EMISFERO
POT DO UGODNOSTI

POD CENO

**SOTTO
COSTO**

OD € 4,99 **POPUST 36%**
€ 3,19
SAMO 30.000 KOSOV

Ekstra deviško oljčno olje MONINI
1 liter

OD € 1,15 **POPUST 35%**
€ 0,74
SAMO 30.000 KOSOV

Testenine DE CECCO
500 g, 1,48 €/kg

POD CENO
€ 1,69

Pršut SAN DANIELE
s kostjo, cena za 100 g

OD € 0,99 **POPUST 40%**
€ 0,59
SAMO 12.500 KOSOV

Mozzarella ALA
bocconcino, 100 g
5,90 €/kg

OD € 3,49 **POPUST 37%**
€ 2,30
SAMO 30.000 KOSOV

Grah FINDUS
zamrznjeni, 1 kg

Električna kosilnica SG932E

- termoplastika • širina reza 32 cm • 1000 w
- prostornina vreče: 25 litrov
- 3-stopenjska nastavljiva višina reza

OD € 54,90 **POPUST 27%**
€ 39,90
SAMO 600 KOSOV

OD € 5,40 **POPUST 18%**
€ 4,40
SAMO 12.000 KOSOV

Tunina RIO MARE
v oljčnem olju
7 kosov po 80 g
7,86 €/kg

OD € 11,50 **POPUST 43%**
€ 6,50
SAMO 11.000 KOSOV

Prašek za pralni stroj DASH
48 pranj, 4560 g

NEDELJI, 7. IN 14. MARCA, ODPRTO

Hipermarket Emisfero

MONFALCONE/TRŽIČ (GO) Kraj San Polo, ulica Pocar - Tel. 0481/416740

Odperto od ponedeljka do sobote: NEPREKINJEN URNIK 9.00 - 20.30 - nedelja: 9.30 - 20.00

EMIESFERO najdete tudi v krajih: Belluno, Fiume Veneto (PN), Perugia, Scorzor' (VE), Silea (TV), Vicenza, Vittorio Veneto (TV), Zanè (VI)

Ponudbe Podrobnosti eznačajajo artikla, ki so v prodaji po ceni, ki je nižja od naše naborne na podlagi D.P.R. 6. Apr. 2001 Št. 218. Nevedeno število kosov se nanaša na artikle v prodaji v vseh 9 hipermarketih Emisfero skupaj. Število artiklov in prodaji je označeno v posameznem hipermarketu Emisfero.

Cena in artikl veljata do prodaje zalog. Ponudba velja na artiklih, označenih v prodajnem mestu. Fotografije so zgolj informativnega značaja.

ŠPETER - Nepričakovana vest po izsledkih študije izvedencev, ki jo je naročila občinska uprava

Špeterska dvojezična šola mora zapustiti poslopje iz varnostnih razlogov

Stabilnost poslopja, kjer deluje šola že petnajst let, rizična v primeru močnejšega potresnega sunka

ŠPETER – Kot strela z jasnega je prišla novica, da bo moral dvojezični šolski center zapustiti poslopje, v katerem se nahaja že petnajst let. Iz posebne študije, ki jo je oktobra naročila občinska uprava in so jo pred kratkim zaključili, namreč izhaja, da je zgradba s strukturalnega vidika pomanjkljiva in zato ni dovolj varno, še zlasti če bi prišlo do močnejšega potresnega sunka.

Špeterski župan Tiziano Manzini sicer še vedno upa, da bodo lahko z evakuacijo še nekoliko počakali, v sodelovanju z župani okoliških občin in ravnatelji pa so že našli vsaj začasno rešitev za učence dvojezičnega šolskega centra (teh je več kot 200).

»Ko sem prejel poročilo izvedencev, sem se med drugim posvetoval tudi z namestnikom videmskega prefekta, odgovornim pri deželni civilni zaščiti in odbornikom za šolstvo Molinarom, ki mi je dejal, da moram nujno ukrepati, če pomanjkljivosti zadevajo statiko. In ker iz študije izhaja, da eden izmed nosilnih zidov ni dovolj stabilen, nevarnosti ne moremo podcenjevati,« je zaključil župan Manzini.

Zaenkrat naj bi se učenci dvojezičnega šolskega centra preselili v različna poslopja. Na razpolago je nekaj učilnic v nižji srednji šoli Alighieri, v severnem oddelku bivšega učiteljskega, v šoli v Sovodnji, v študentskem domu vzgojnega zavoda Pavla Diakona, treba pa je še ugotoviti, če bi lahko priskočili na pomoč tudi v Podbonescu, medtem ko še ni jasno, kam bi lahko premestili ravnateljstvo in neučno osebje.

Ravnateljica dvojezičnega šolskega centra Živa Gruden je povedala, da so starši učencev in osebje reagirali na izredno pozitiven način in so prepričani, da bodo lahko premostili tudi to težavo. »Za nas bi bilo lažje, če bi do selitve prišlo ob koncu šolskega leta, a glede na rezultate študije s selitvijo ne moremo odlašati. Upam pa, da nam bo uspelo povzročiti čim manj nevšečnosti staršem in da ne bo potrebna prekinitve pouka (ali da bo ta čim krajša). Že z novim šolskim letom pa bomo vsekakor potrebovali trajno rešitev, da bo lahko naš dvojezični šolski center ohranil svojo strukturo.« (NM)

Na fotografiji poslopje špeterske dvojezične šole

NM

UKVE - Bivšo mlekarino obnovili s solidarnostnimi prispevki po ujmi leta 2003

Kulturno središče Planika odslej pod streho ukovskega kulturnega doma

Na fotografijah: levo med ogledom prostorov, desno na tiskovni konferenci, spodaj poslopje novega kulturnega centra

NM

UKVE - Včasih se tudi iz dramatičnih dogodkov razvije nekaj pozitivnega. Tako je bilo tudi v Ukvah v Kanalski dolini, kjer so s pomočjo prispevkov, prejetih po uničujoči poplavi iz leta 2003 prenovili stavbo bivše mlekarne in v njej uredili pravo kulturno središče, za katerega upajo, da bo odslej čim bolj živo.

Pomembno vlogo je pri tem odigralo Slovensko kulturno središče Planika, ki bo vsaj trideset let domovalo v novem ukovskem kulturnem centru, kot je na njegovi predstavitvi povedal predsednik slovenske organizacije Rudi Bartaloth. »Tako po neurju so nam Slovenci iz Italije in Koroške, pa tudi iz matične domovine izkazali svojo solidarnost, tako da nam je uspelo zbrati precej denarja za popravo škode, ki jo je povzročila poplava. Po posvetovanju z županom, vaško skupnostjo in krovnicima organizacijama SKGZ in SSO smo sklenili, da uredimo kulturni center.«

Od takrat je minilo kar nekaj let, 29. decembra lani pa so pri notarju končno podpisali dogovor, ki je dober za vse, premostili pa so tudi nasprotja oziroma nesporazume, ki so nastali tudi zaradi člankov v nekaterih časopisih, potem ko se je zadeva zavlekla. »Zdaj bo imela Planika za svoje delovanje na razpolago približno 80 kvadratnih metrov v podstrešju, kjer bodo uredili pisarno,

učilnico in razstavno dvorano, v večnamenski dvorani pa bo lahko prirejela svoje kulturne prireditve. Svoje prostore bomo dokončno uredili spomladi, vanje pa se bomo lahko preselili z novim šolskim letom. Uradne otvoritve se bo predvidoma udeležil tudi minister Boštjan Žekš,« je zadovoljno povedal predsednik Planike Rudi Bartaloth, ki je novi kulturni center predstavil skupaj s predsednikom ukovske vaške skupnosti, ki združuje 116 članov, Danielejem Zellothom. Predstavitve so se udeležili tudi generalna konzulka Republike Slovenije v Trstu Vlasta Valenčič Pelikan v spremstvu konzulke Bojane Cipot in predstavnika SKGZ oziroma SSO Luigia Negro ter Riccardo Ruttar.

»Po neurju, ki je leta 2003 hudo prizadelo naše kraje, smo razmišljali, kaj lahko storimo, da Ukvam zagotovimo obstoj in razvoj. Ugotovili smo, da je za nas bistveno, da ohranimo svoje korenine, svojo kulturo in jezik. Zato se nam je zdelo pomembno, da sredstva uporabimo za ureditev kulturnega centra, ki bi bil na razpolago vsem. Zato bo imelo tu svoj sedež Slovensko kulturno središče Planika, kar je za nas velika čast, a tudi druga ukovska društva in župnija. V večnamenski dvorani se je odvijalo že več prireditev, ki so jim prisostvovali tudi zelo ugledni gostje, kot na primer slovenski minister Boštjan Žekš na Prešernovi prosla-

vi, ki smo jo imeli prejšnji teden. V dvorani vadi tudi lokalna godba, tako da mislim, da bo ta naš center res živ, kar je navsezadnje tudi najbolj pomembno,« je povedal Daniele Zelloth.

Generalna konzulka Slovenije Valenčič Pelikanova je poudarila, da je zelo ponosna na to, da so v Ukvah tudi s pomočjo slovenske države in prebivalcev uredili tak multikulturni center, v katerem bodo še naprej

gajili slovenski jezik in kulturo. Predstavnika krovnic organizacij SKGZ in SSO Luigia Negro oziroma Riccardo Ruttar pa sta spregovorila o pomenu ohranjanja korenin neke skupnosti, a tudi o sodelovanju in soočanju med različnimi kulturami v večjezičnem prostoru. Ukovski kulturni dom, ki bo odprt za vse, pa nedvomno predstavlja lep korak naprej na poti do odprave predsodkov in mentalnih pregrad. (T.G.)

V stanovanju v Sežani niso našli sledi tujega DNK

KOPER - Pred sodni senat v procesu zoper Kristino Mislej, obtoženo umora svojih dveh otrok (do dogodka je prišlo konec lanskega marca v Sežani), je včeraj stopil izvedenec za forenzične raziskave Aleksander Regent. Kot je razvidno iz izvedenskega mnenja, v približno 50 analiziranih sledovih in vzorcih, odvzetih s posteljnine, odej, vzmetnic in oblačil obeh otrok, niso našli bioloških sledi tuje DNK. Regent, vodja biološkega laboratorija pri Centru za forenzične raziskave, je opozoril, da ob odkritju trupel niso bili odvzeti brisi z vratov obeh otrok. S tem je bila po njegovem zamujena priložnost, da bi morda odkrili biološke sledove morilca.

Dežurni policist Sebastjan Nedoh, ki je opravljal ogled prizorišča zločina, je pojasnil, da so za odvzem prstnih sledov pristojni forenziki. Za odvzem prstnih odtisov se v tem primeru niso odločili, ker je bilo na kraju storitve kaznivga dejanja že veliko ljudi, kraj sam pa je bil spremenjen. Kdo je odločal o odvzemanju prstnih odtisov, Nedoh ni vedel. Sodišče je zaslišalo še dežurno preiskovalno sodnico Tatjano Cvetičanin. Dejala je, da je sprva posumila, da sta se otroka zastrupila. Preiskovanje pa je zaupala policistom, tako da si kopalnice in dnevne sobe ni podrobneje ogledala, je dejala. Odvetnik obtožene Branko Gvozdič je ob koncu obravnave opozoril, da je najverjetneje prišlo do napak pri zbiranju in zavarovanju dokazov. (STA)

Nova serija risank »Riba vas gleda«

Na zasloni Slovenske Televizije RAI za Furlanijo Julijsko krajino prihaja nova serija risank v 3D tehniki z naslovom Riba vas gleda. Gre za koprodukcijo Raifiction in Maga Animation, ki malim gledalcem in njihovim družinam postreže z zabavno risanko, prežeto z besedno in situacijsko komiko. Glavna junaka sta Pepe in Žoga, ribici, ki iz svojega akvarija opazujeta dogajanje v sodobni družini ter sodita vedenje njenih članov. Za slovensko sinhronizacijo so poskrbeli člani Radijskega odra Andrej Pisani, Julija Berdon, Anka Peterlin, Alenka Hrovatin in Franko Žerjal ter gost, igralec Primož Forte, ki so junakom posodili glasove. Sinhronizacijo, po prevodu Magde Jevnikar, je v tržaškem studiu Trak vodil Danilo Pertot, ob sodelovanju tonskega tehnika Vasje Križmančiča. Otroci in mladi pr srca ste torej vabljeni, da vsako sredo ob 20.25, v okviru TV KOCKE, spremljate dogodivščino zabavne družine.

DEŽELNE VOLITVE - Nejasnosti v Laciju in Lombardiji

Težavam in zmedu z listami desne sredine ni videti konca

Milansko sodišče zavrnilo Formigonijevo občansko listo - Ostre politične polemike

RIM - Zmedu z volilnimi listami desne sredine v Laciju in Lombardiji še ni videti konca. Milansko prizivno sodišče je včeraj zavrnilo občansko listo, ki podpira predsednika Lombardije Roberta Formigonija, v Rimu pa so sodniki spet zavrnilo deželno kandidatno listo Ljudstva svobode v rimski pokrajini. V obeh primerih so se predlagatelji zavrženih list že obrnili na upravne sodnike, ki naj bi odločili morda danes ali jutri.

Milanski sodniki so v prizivni razsodbi zapisali, da je bila Formigonijeva Lista za Lombardijo predložena z vrsto formalnih nepravilnosti in z napakami, ki jih ni mogoče sanirati. Zaradi tega so se predlagatelji liste sedaj, kot rečeno, obrnili na deželno upravno sodišče, ki se mora o tem izreči v roku nekaj dni. V primeru, da upravni sodniki Lombardije zavrnejo pritožbo, se lahko omenjena lista obrne na državni svet, ki pa bo o tem težko odločil pred volitvami 28. in 29. marca. Pritožbeni postopek bi zato lahko postavil pod vprašaj pravno veljavo deželnih volitev. Formigoni je vsekakor sinoči pozval sodnike, naj »prečešjejo« volilne liste in kandidate vseh strank »z enako pozornostjo, s katero so vzeli pod drobnogled liste Ljudstva svobode«.

Prizivno sodišče v Laciju je zavrnilo priziv predsedniškega seznama Renate Polverini, ki danes kot danes ne more sodelovati na volitvah. Popoldne pa je isti sodni zbor potrdil izključitev kandidatne liste Ljudstva svobode v rimski pokrajini. Tudi v tem primeru bo o usodi obeh volilnih list odločilo upravno sodišče. Polverinijeva si je vsekakor nekoliko odahnila, saj so sodniki potrdili sodelovanje na volitvah njene občanske liste.

Vsa ta zmeda z volilnimi listami desne sredine je seveda še naprej predmet ostre politične polemike. Vodja poslancev Ljudstva svobode Fabrizio Cicchitto je prepričan, da smo pričra pravemu preiščenemu napadu na desno sredino v Laciju in Lombardiji. Šlo naj bi torej za zaroto, s katero hočejo za vsako ceno preprečiti zmago Formigonija in Polverinijeve.

Še ostrejši pa je obrambni minister Ignazio La Russa, ki ne izključuje ljudskega revolta v primeru, da bodo upravni sodniki potrdili sklepe prizivnih sodišč v Milanu in Rimu. V ne-

kem intervjuju je minister rekel, da volivci desne sredine ne bodo mirno sprejemali te volilne prevare in bodo naredili vse za demokratični potek deželnih volitev.

Demokratska stranka in stranka Italija vrednot zavračata ministrove grožnje, ki naj bi odražale veliko živčnost v Ljudstvu svobode. Vodja poslancev Italije vrednot Massimo Donadi poziva La Russa naj pusti pri miru sodnike in naj se raje vpraša, kdo je v desni sredini »zakuhal« to neverjetno zmedo. Podobno razmišlja tudi poslanka Demokratske stranke Roberta Pinotti, za katero so ministrove besede ne samo neumestne, temveč tudi nesprejemljive za visokega vladnega predstavnika.

Zapleti z listami so v Laciju in Lombardiji zaustavili vse volilne procedure. V obeh deželah namreč ne morejo še tiskati volilnih plakatov s kandidatnimi listami in strankarskimi simboli, da ne govorimo o glasovnicah.

Roberto Formigoni poziva sodnike, naj »prečešjejo« kandidatne liste tudi drugih strank

ANSA

PRANJE DENARJA - »Nisem Lucifer,« je dejal v poslovnem govoru Senat z veliko večino sprejel odstop Nicole Di Girolama

RIM - Nicola Di Girolamo ni več senator. Zgornji dom italijanskega parlamenta je včeraj sprejel njegov odstop na tajnem glasovanju. Za je bilo 259 senatorjev, proti 16, vzdržanih pa 12.

Kot je znano, je Di Girolamo vpleten v afero pranja denarja in davčnih utaj, ki je prizadela vrhove družb Fastweb in Telecom Italia Sparkle. Preiskovalci so prepričani, da je bil član hudo delške mreže, ki je zaračunavala neobstoječe telefonske in internetne storitve za skoraj 2 milijardi evrov. V zadevi naj bi imela svoje prste tudi kalabrijska mafija 'ndrangheta, ki naj bi med drugim Di Girolamu pomagala, da je bil izvoljen v senat kot predstavnik Italijanov na tujem na listi Ljudstva svobode.

Zaradi vsega tega je rimski preiskovalni sodnik zahteval Di Girolamovo aretacijo, toda utemeljen sum, da je povezan z 'ndrangheto, je naposled tudi voditelj desne sredine prepričal, da so postavili zahtevo po njegovi odstaviti. V tej situaciji je Di Girolamo v po-

nedeljek ponudil odstop, ki je bil včeraj, kot rečeno, sprejet.

A tudi ta razplet ni bil brez polemik. Di Girolamo je pred glasovanjem utemeljil svojo odločitev v krajšem govoru. Zavrnil je obtožbo, da bi bil povezan z 'ndrangheto. »V to zbornico nisem prinesel sramote mafije,« je dejal. Priznal je, da se na nekaterih slikah pojavlja z znanimi mafijaši, a to naj bi se zgodilo slučajno. »Ne moreš vprašati osebnih dokumentov vsakega, s katerim se slikaš,« je dejal in zagotovil, da ni takšen »Lucifer in mazač«, kot ga mnogi rišejo. Odstopil pa naj bi zato, da bi se lažje branil.

Ob koncu govora so mnogi kolegi iz vrst desne sredine Di Girolamu ploskali, zaradi česar je načelnica senatorjev Demokratske stranke Anna Finocchiaro zahtevala celo prekinitev seje. A do glasovanja je naposled prišlo in velika večina se je strinjala, da se mora Di Girolamo umakniti. Zdaj ga čaka zapor. Že sinoči se je predal karabinjerjem.

Nicola Di Girolamo

ANSA

Senat odobril »protireformo« 18. člena statuta delavcev

RIM - Senat je včeraj dokončno odobril zakon, ki prinaša pomembna nova določila na področju dela. Posebno izstopa člen 31., ki uvaja arbitražo za razreševanje sporov med delodajalci in delavci. Po oceni opozicije in zveznih sindikatov Cgil, Cisl in Uilil naj bi razveljavil 18. člen statuta delavcev, ki je doslej onemogočal odpuste delavcev brez »pravičnega razloga«. Kot je dejal tajnik Cgil Guglielmo Epifani, zakonsko določilo ponuja neko obvezno obliko arbitraže, ki bi izničila tradicionalne oblike pogodbene zaščite in pravico delavcev do izbiere. Napovedal je pritožbo na ustavno sodišče. Tajnik Uilil Luigi Angeletti je dejal, da bi se bilo treba o delu predhodno posvetovati s sindikati in socialnimi partnerji. Čisto različnega mnenja je bil minister za delo Maurizio Sacconi, ki je menil, da dovoljuje zakonski predlog delavcu arbitražo, ki jo bodo urejale delovne pogodbe.

Balducci vpleten tudi v afero moške prostitucije

RIM - Višji sodni svet je včeraj sprejel odstop rimskega javnega tožilca Achilleja Tora. Le-ta je ponudil odstop, potem ko se je izkazalo, da je vpleten v afero korupcije, ki je prizadela vrh civilne zaščite. V isti aferi se je znašel donedavni predsednik Nacionalnega sveta za javna dela Angelo Balducci, ki je od 10. februarja zaprt (odstopil je po aretaciji). Te dni pa je prišlo v javnost, da je Balducci imel opraviti tudi z izkoriščanjem moške prostitucije. Preiskovalci so ugotovili, da je neki član pevskega zbora bazilike sv. Petra v Vatikamu novačil zanj mlade homoseksualce. To je bil nigerijski državljani Chinedu Thiomas Ehiem, ki so ga medtem že izgnali iz Vatikana.

Minister Zaia proti gensko spremenjenemu krompirju

RIM - Minister za kmetijstvo Luca Zaia nasprotuje uvedbi gensko spremenjenega krompirja amfora, za katerega je v torek prižgala zeleno luč Evropska komisija, čeprav le za industrijske namene. Zaia je včeraj napovedal, da bo Italija zahtevala aplikacijo zaščitne klavzule, tako da bi se ta vrsta krompirja ne mogla pojaviti v njenih mejah. Zaia je dodal, da razmišlja o možnosti razpisa ljudskega referendumu proti uvedbi gensko spremenjenih organizmov. Z njegovim stališčem se načeloma strinja kmečka sindikata Coldiretti in Confederazione italiana agricoltori, medtem ko je Confagricoltura bližja stališčem Evropske komisije.

TELEVIZIJA - Odgovor mreže RAI3 na prepoved političnih talk showov Dokumentarec o fašističnih zločinih si je ogledalo dva milijona gledalcev

RIM - Tretja vsedržavna televizijska mreža RAI, ki jo vodi Antonio Di Bella, je na mrk političnih talk showov v času volilne kampanje odgovorila s svojevrstno potezo. Polemično je v prvem večernem pasu namesto oddaje Ballarò predvajala daljši dokumentarni film Dittatura, ki nazorno opisuje vzpon in padec Mussolinijevga režima, posebna poglavja pa namenja med drugim italijanskim vojnim zločinom v Evropi in Afriki. Avtor dokumentarca je Enzo Antonio Cicchino, s katerim je sodeloval zgodovinar Giovanni Sabbatucci, profesor sodobne zgodovine na rimski univerzi La Sapienza.

Film, ki so ga predvajali v sklopu dokumentarca La Grande Storia, obravnava dolgo zgodovinsko obdobje med letoma 1919 in 1943. Z besedo in sliko opisuje delovanje škvadrstov, postopno ukinitev svobode tiska, opozicijskih strank, svobode izražanja in vse druge ukrepe, ki so bili značilni za vzpon režima v 20. letih prejšnjega stoletja. Poudarjena je vloga posebnega sodišča in službe OVRA, obravnavani so politični umori, od du-

BENITO MUSSOLINI

hovnika Luigija Minzonija do Gacoma Matteottija.

Z eksplisitnimi posnetki se na ekranu pokaže tudi krvočnost in neusmiljenost italijanskih sil na tujem. Deportacije in pokoli (tudi s plinom) se začnejo v Libiji in se nadaljujejo v Etiopiji, kjer italijanski vojaki po neuspelem atentatu na Rodolfa Grazianija pobijejo na tisoče nedolžnih civilistov in požgejo številne vasi. Sledijo rasni zakoni in druga svetovna vojna. Dokumentarec podrobno opisuje obdobje italijanske okupacije, ki ga v Sloveniji, Hrvaški, Grčiji in drugih deželah zaznamujejo požigi vasi, pokoli, depor-

tacije, taborišča (na Rabu, v Gonarsu idr.), bodočo žico okoli Ljubljane in represalije proti civilnemu prebivalstvu.

Torkovo predvajanje dokumentarnega filma je bilo vezano na polemike o ukinutvi pogovornih televizijskih oddaj s politično vsebino. Ni pa bilo prvo, saj je RAI3 film Dittatura že predvajal 7. avgusta lani, prav tako v prvem večernem pasu (tedanji direktor je bil Paolo Ruffini). Tudi tedaj je poteza vodstva RAI3 dišala po polemiki, saj je premier Silvio Berlusconi ravno v tistih dneh ostro napadel tretjo mrežo RAI, slednja pa je zagovarjala princip svobode informiranja. Kakorkoli že, torkov dokumentarec si je ogledalo 2,2 milijona gledalcev (8,6-odstotna gledanost vseh gledalcev), kar je precej podobičajno gledanostjo oddaje Ballarò, a je vsekakor pomemben podatek. RAI ima torej več obrazov. En del javne televizije predvaja film Srce v breznu in skriva v svojih predalih BBC-jev dokumentarec Fascist Legacy, drugi del pa podoben dokumentarec predvaja, in to dvakrat v enem letu v prvem večernem pasu. Film Dittatura si je mogoče ogledati prek povezave na naši spletni strani www.primorski.eu.

OROŽJE - Vpletene tajne službe Sedem aretiranih zaradi tihotapljenja orožja v Iran

MILAN - Zaradi suma tihotapljenja orožja v Iran in s tem kršenja mednarodnega embarga so v Italiji aretirali dva iranska in pet italijanskih državljanov, je sporočil tožilec za protiteroristične dejavnosti v Milanu Armando Spataro. Prijeta Iranca naj bi delala za iranske tajne službe. Eden je 51-letni Nejad Hamid Masoumi, ki se je izdajal za časnikarja, drugi pa 55-letni Ali Damirchiloo.

Še dva Iranca, za katerega so v okviru preiskave izdali nalog za aretacijo, sta v Iranu, je na novinarski konferenci povedal Spataro. Dodal pa je, da sta dva že prijeta Iranca delala za iransko vladu. Po podatkih milanske finančne policije naj bi nekateri osumljenci delali za iranske obveščevalne službe.

Spataro je preiskavo označil kot izjemnega pomena, saj zadeva mednarodno skupnost, tekla pa je osem mesecev, od lanskega junija. Po njegovih besedah je bila uspešna zaradi obsežnega prisluškovanja telefonov.

V preiskavi so sodelovali tudi s švicarsko policijo, saj ima eden od prijatih Italijanov bivališče v Švici.

Deveterica je osumljena združevanja zaradi nezakonite prodaje orožja in oboroževalnih sistemov Iranu. Sumijo jih tudi prodaje opreme, ki je znana kot oprema za »dvojnno uporabo«, saj jo je mogoče preoblikovati za vojaške namene, je še povedal Spataro.

S preiskavo so med drugim zaustavili dobavo večje količine eksploziva iz vzhodne Evrope v Iran. Ugotovili so tudi, da so potekala pogajanja, da bi v Iran pripeljali vojaški helikopter, ki je sedaj v Afriki. Gre pa za orožje, ki ga niso izdelovali v Italiji. Po navedbah policije je organizacija razvila poseben sistem, s katerim so želeli zaobiti embargo in s ponarejenimi dokumenti v Iran dobaviti orožje. Kot je še pojasnil Spataro, so med preiskavo zaplenili orožje v Londonu, Romuniji in Švici.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

TRŽAŠKA POKRAJINA - Z glasovi levosredinske večine

Pokrajinski svet izglasoval nov statut (z rabo slovenščine)

Ob pomanjkanju dvotretjinske večine bo listina dokončno odobrena (z relativno večino) na prihodnji seji

Po maratonskem številu sej je pokrajinski svet izglasoval nov pokrajinski statut, ki - med drugim - uvaja rabo slovenskega jezika. Listino je podprlo 13 svetnikov levosredinske večine, devet svetnikov desnosredinske opozicije je glasovalo proti, bivši predsednik pokrajine Fabio Scoccimarro pa se ni udeležil glasovanja.

Statut pa ni bil še dokončno odobren, ker je bila za odobritev na prvem glasovanju zahtevana absolutna večina, to je 17 glasov. Zato bo potrebno še drugo glasovanje, ko bo za odobritev potrebna zgolj relativna večina. Po pravilniku bodo drugo glasovanje izvedli najmanj 15 dni po prvem, to je predvidoma na prihodnji seji pokrajinske skupščine.

Nov statut je zgodovinskega pomena. V svojem 4. členu izrecno »priznava in ščiti«, še posebej, »pravico do rabe slovenskega jezika.« Pomeni, da bodo imeli slovenski svetniki v pokrajinski skupščini pravico do rabe materinega jezika, kar jim doslej ni bilo dovoljeno.

Te pravice pa ne bodo mogli uveljaviti takoj po dokončni odobritvi novega statuta. Počakati bodo morali še na odobritev pravilnika, ki bo priložen k statutu. Pravilnik morajo odobriti v roku 120 dni po odobritvi statuta, sicer zapade veljavnost samega statuta, kot je včeraj po seji ugotavljal svetnik Demokratske stranke-Slovenske skupnosti Zoran Sosič. Besedilo pravilnika je skoraj izoblikovano, saj so se ga lotili še pred spremembo statuta. Zato je upati, da bo pravilnik odobren še pred poletjem.

Na včerajšnji seji so najprej svetniki levosredinske večine zavrnili še zadnje amandmaje svetnikov opozicije (skupno so jih predložili 411) in odobrili zadnje člene statuta (skupno jih je 63).

V glasovalnih izjavah so slovenski svetniki izrazili zadovoljstvo nad statutom, ki uvaja pravico do rabe slovenskega jezika v pokrajinski skupščini. Vsi bomo tako enaki, materinemu jeziku bo dano enako dostojanstvo, je poudaril Zoran Sosič. Svetnica Demokratske stranke Mariza Škerk pa je - potem ko se je zahvalila vsem pokrajinskim uslužbencem, ki so pozorno sledili poteku razprav - zaželela da bi čim prej lahko v pokrajinski dvorani govorila v svojem, slovenskem jeziku.

Posege svetnikov levosredinske večine so zaključile načelnice svetniških skupin. Elena Legiša (Stranka komunistične prenoje) je razpravo o statutu primerjala z vožnjo v reber. Končno so prispeli do vrha. Škoda, da je bilo za to potrebnih kar 15 sej z veliko potratno javnega denarja, za kar je kriva opozicija s svojo obstrukcijo. Politična kritika je za Legišo sprejemljiva, tako ravnanje in zavlačevanje opozicije pa ne. Izrazila je zadovoljstvo, ker po novem statutu »ne bo več državljanov A in B kategorije, temveč bomo vsi enaki.« Obžalovala je dejstvo, da tudi v tretjem tisočletju obstajajo ljudje, ki hočejo ločevanje. Statut je po njenem mnenju moderen, primeren za današnje potrebe. Tudi načelnica SKP se je zahvalila pokrajinskim uslužbencem za trud, ki so ga vložili v ure in ure razprav.

Načelnica Zelenih Carla Mellì je izpostavila pozitivne plati statuta. V prvi vrsti priznavanje pravic. Tako bodo imeli vsi svetniki pravico do izražanja v lastnem maternem jeziku, kar sodi med temeljne človekove pravice. Pozitivno je ocenila določila o odnosu do priseljencev in priznavanje vode kot temeljne pravice in naravne dobrine, ki ne sme postati blago in vir zaslužka za zasebnike.

Načelnica Demokratske stranke Maria Monteleone je obnovila trnjevo pot, ki je spremljala statut od njegove

ELENA LEGIŠA

priprave do včerajšnjega glasovanja. Statut je po njeni oceni dober, odgovarja potrebam sodobnega časa in vrednotam ustave. Temeljnega pomena so človek in njegove pravice, ob njem pa ozemlje od morja do Krasa, na katerem živi in na katerem se srečujejo različne kulture in

CARLA MELLI

jeziki. Pomembno je tudi, da predvideva statut odpiranje pokrajine, predvsem do sosedov in do Slovenije še posebej.

Svetniki desnosredinske opozicije so v svojih posegih vseprek nergali, češ da jim ni bila dana možnost sodelova-

MARIA MONTELEONE

nja pri pripravi novega statuta, kar pa sploh ni res. »Niso nič drugega, kot fašisti,« jih je očvrknila odbornica za finance Mariella De Francesco.

M.K.

Nova določila pokrajinskega statuta

Člen 4

Pokrajina ovrednoti kulturne, jezikovne in verske različnosti, prisotne na ozemlju; priznava in ščiti, še posebej, pravico do rabe slovenskega jezika.

Člen 8

Pravilnik ureja med drugim rabo slovenskega jezika v okviru delovanja pokrajinskega sveta, kot to predvidevajo ustrezne norme.

TRŽAŠKA POKRAJINA - Po izglasovanju novega statuta

Bassa Poropat zadovoljna

Zaščita različnosti in pravic temeljna stebra nove pokrajinske listine

Predsednica pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat je bila po izglasovanju novega pokrajinskega statuta vidno zadovoljna. »Pozdravljam odobritev našega novega statuta. Seveda, bolje bi bilo, ko bi bila odobritev širšega obsega, s pristopom opozicije. Mi smo si za to skoraj eno leto prizadevali ob pripravi novega pravilnika, nato tudi ob pripravi osnutka statuta, a svetniki opozicije so se odločili, da zapustijo pripravljala srečanja. Škoda.«

»Naš novi statut ima dva temeljna stebra. V prvih členih je začrtana značilnost našega ozemlja: to je večkulturno, večjezično in upoštevna prisotnost več verstev. To predstavlja rdečo nit, ki se vije sko-

zi cel statut. V dokumentu je izpostavljen pomen različnosti. Te je treba ovrednotiti, saj predstavljajo bogastvo našega ozemlja.«

»Drugi temeljni stebel pokrajinske listine predstavlja zaščita pravic. Pokrajina si bo prizadevala za promocijo pravic in etičnih vrednot posameznikov in skupnosti.«

Bassa Poropat je izpostavila še dva aspekta. »V statut smo vključili temo aktivnega sodelovanja mladih, nadalje vprašanje dostojanstva delavcev in varnosti na delovnih mestih.«

»Ob teh bi omenila še kulturo miru in pravico do vodnih virov in njihovo zaščito. Voda je javna dobrina, mi smo to zapisali v statutu še preden je vlada začela razpravo o lastninjenju vodnih virov,« je poudarila predsednica pokrajine Bassa Poropat.

M.K.

ZDRAVSTVO - Ob izteku mandata gen. direktorja podjetja ASS1

Štirje od petih županov se zahvaljujejo Francu Rotelliju za opravljeno delo

Ob izteku mandata Franca Rotellija, ki zapušča mesto generalnega direktorja podjetja za zdravstvene storitve ASS št. 1, so župani okoliških občin Nerio Nesladek (Milje), Marko Pisani (Repentabor), Fulvia Premolin (Dolina) in Mirko Sardoč (Zgonik) poslali skupno tiskovno sporočilo, v katerem podpirajo delo, ki ga je Rotelli opravil v teh letih.

Sporočilo se začneja z informacijo, da skupščine županov tržaške pokrajine ni bilo mogoče sklicati (čeprav je to predvideno po 13. členu D.Z. 12/1994), zato so se štirje od petih županov (manjkal je tržaški župan Roberto Dipiazza) v torek avtonomno sestali in skupaj sestavili sporočilo, ki so ga poslali pristojnim organom. »Ob zaključku mandata Dr. Franca Rotellija v vlogi Generalnega Direktorja (...) navedeni župani nameravajo izraziti svoje soglasno odobravanje dela, ki ga je le-ta opravil v vseh teh letih,« piše v dokumentu.

Župani trdijo, da storitve, ki jih je zdravstveno podjetje razvilo v tržaški pokrajini, odgovarjajo sodobnim zahtevam po učinkovitosti in uspešnosti. Ob aktivnih proračunih in naraščajočih delovnih indeksih omenja četverica županov tudi inovativno in strateško zdravstveno politiko in stvarno sodelovanje med občinskimi upravami in generalno direkcijo zdravstvenega podjetja. Podjetje je po njihovem mnenju ustvarilo učinkovito mrežo storitev, ki računa na zaupanje pre-

bivalstva. Vzpostavilo je pomembne oblike sodelovanja s silami, ki so dejavne v pokrajini in prispevalo k uspešnemu povezovanju z občinskimi socialnimi službami.

»Večkrat je prišlo do medsebojnega soočanja in zdravstveno podjetje je v glavnem vedno sprejemalo zahteve, ki jih je v zvezi s problemi posameznih občin izpostavljala skupščina županov,« so zapisali župani. Poleg tega je imelo podjetje ASS1 po njihovem mnenju pomembno vlogo pri sestavljanju območnih načrtov in posledičnem uresničevanju načrtovanih pobud. »To so elementi, ki jih želimo posebno poudariti.«

Župani nadalje razlagajo, da je Franco Rotelli stalno spodbujal medsebojno soočanje, skupinsko delo, nove načrte in skupne dejavnosti med zdravstvenimi službami in socialnimi območji. V teh letih je nastala zamisel o enotnem projektu za zdravje skupnosti.

»Podpisani župani želimo izraziti svojo hvaležnost Dr. Francu Rotelliju za opravljeno delo in za njegovo spodbujanje in sodelovanje, ob tem pa podčrtati njegove vodstvene sposobnosti, ki so se vsako leto razlile v proračunih podjetja. Prizadevali si bomo, da se bodo sinergije med občinami in zdravstvenim podjetjem še krepili na zasnovanih temeljih, brez ovir ali prekinitev,« so zaključili Nesladek, Pisani, Premolin in Sardoč.

FERNETIČI Z ukradenimi skuterji v Romunijo

Tatovi motornih koles redno prevažajo ukradena vozila v Romunijo, kjer jih prodajajo na črni borzi. Zadnji primer so odkrili nabrežinski karabinjerji, ki so na Fernetičih ustavili vozilo fiat ducato z romunsko registracijo. Zgodilo se je v torek ob 13. uri, kombi je bil namenjen v Slovenijo. V vozilu so bila štiri manjša motorna kolesa različnih znamk. Bila so razstavljena na kose in skrbno skrita pod kosi pohištva. Karabinjerji so ugotovili, da sta bila dva skuterja (peugeot speedfight in aprilia sr) ukradena v Castelfrancu Venetu, prijava tatvine je z dne 24. februarja. Trojico romunskih državljanov, ki je sedela v vozilu, so aretirali zaradi prikrižanja ukradenega blaga. Aretiranci so stari 25, 23 in 21 let, vsi trije prihajajo iz občine Tecuci v romunski Moldaviji, eden ima stalno bivališče v Italiji (v turinski pokrajini). Karabinjerji iščejo lastnike vseh štirih zaseženih vozil, ki so skupaj vredna kakih 2000 evrov.

ŠOLSTVO - Po končanem vpisovanju v vrtce, osnovne in nižje srednje šole

Nekaj manj novih vpisov v vrtce Velik porast vpisov v osnovne šole

Število vpisov v vrtce pa ostaja visoko napram rezultatom izpred dveh let - Nejasna usoda »minimalčkov«

Slika po končanem vpisovanju v vrtce, osnovne in nižje srednje šole za šolsko leto 2010/11 kaže, da novi vpisi v otroške vrtce in osnovne šole s slovenskim učnim jezikom na Tržaškem sicer ne dosega lanskega števila, kljub temu pa jih je veliko več kot pred dvema letoma. Če je bilo lani novih vpisov 192, se pravi skoraj šestdeset več kot leta 2008, ko jih je bilo 138, jih je letos 170, kar je sicer manj kot lani, a vedno precej več kot leta 2008. Velika večina teh vpisov (165) zadeva prvi letnik, nekaj pa je tudi primerov prvega vpisa neposredno v drugi oz. tretji letnik. Iz omenjenega števila pa so izvzeti t.i. »minimalčki«, se pravi otroci, ki bodo tretje leto starosti dopolnili komaj od januarja do aprila 2011. Ta »kategorija« se kljub vpisu nahaja v nekem posebnem »limbu«, saj ni znano, ali bodo prošnjam staršev lahko ugodili. Če bi se to zgodilo, pa bi se število novih vpisov v vrtce precej približalo lanskega rezultatu. Če pogledamo po ravnateljstvih, je bilo na območju Večstopenjske šole pri Sv. Jakobu nekaj manj vpisov kot lani, zato pa so na področju Večstopenjske šole na Vrdeli skokovito porasli vpisi v vrtce v Lonjerju, na območju nabrežinskega didaktičnega ravnateljstva pa vpisi v vrtce v Mavhinje. Glede openskega didaktičnega ravnateljstva gre beležiti rahlo ali močnejše nazadovanje v vseh vrtcih razen v Križu, kjer se je število novih vpisov skoraj podvojilo. Enako velja za dolinsko didaktično ravnateljstvo, kjer je porast števila zaznati le v vrtcu v Dolini. Vendar številke ne smejo zavesti, saj so zaradi velikega števila lanskih vpisov vrtci marsikje že polni in bodo morali zdaj oblikovati čakalne liste oz. preusmeriti otroke drugam.

Če je število novih vpisov v vrtce nižje kot lani, pa je nasprotno skokovito naraslo število novih vpisov v osnovne šole: lani jih je bilo 166, letos pa jih je kar 195; od teh jih je 193 v prvi razred, v preostalih dveh primerih pa gre za neposreden vpis v drugi oz. tretji razred. Rahel porast so zabeležili na šentjakovski večstopenjski šoli predvsem zaradi potrojitve vpisov v Osnovno šolo Ivana Grbca-Marice Gregorič Stepančič v Škednju, prav tako na Večstopenjski šoli na Vrdeli, kjer beležijo podvojitev vpisov na OŠ Frana Saleškega Finžgarja v Barkovljah. Med šolami openskega didaktičnega ravnateljstva prednjači OŠ Pinka Tomažiča iz Trebče, kjer so prav tako podvojili število vpisov, v nabrežinskem ravnateljstvu pa prednjači OŠ Josipa Jurčiča v Devinu, kjer beležijo soliden porast (prav tako v Nabrežini pa precejšen padec). Na področju dolinskega ravnateljstva pa glede porasta vpisov prednjači OŠ Frana Venturinja v Boljuncu prav tako s podvojitvijo vpisov. (iž)

	OTROŠKI VRTCI	
	2010/11 novi vpisi	2009/10 novi vpisi
Sv. Jakob	12	16
Škedenj	6	7
Sv. Ana	3	3
Lonjer	11	2
Barkovlje	9	10
Opčine	13	14
Prosek	10	17
Trebče	8	11
Bazovica	6	12
Križ	12	7
Col	6	11
Nabrežina	6	14
Devin	8	9
Mavhinje	10	1
Gabrovec	13	9
Dolina	10	7
Ricmanje	5	10
Boršt	5	6
Boljunec	7	10
Milje	10	16
Skupno	170	192

	OSNOVNE ŠOLE	
	2010/11 novi vpisi	2009/10 novi vpisi
Sv. Jakob-Donadoni	10	14
Škedenj-Sv. Ana	9	3
Sv. Ivan	17	16
Katinara	8	9
Barkovlje	16	8
Opčine	16	12
Prosek	12	12
Trebče	14	7
Bazovica-Gropada	8	5
Križ	4	5
Repentabor	4	6
Nabrežina	9	16
Devin	15	9
Šempolaj	8	5
Zgonik-Salež	9	7
Dolina	6	9
Domjo-Ricmanje	9	7
Boljunec	18	9
Milje	3	7
Skupno	195	166

Dipiazza za tesnejše sodelovanje s Hrvaško

Tržaški župan Roberto Dipiazza se je na včerajšnjem srečanju z novo hrvaško generalno konzulko Nevenko Grdinić zavzel za tesnejše sodelovanje med Trstom in Hrvaško. Dipiazza je gostinji poklonil šop cvetja in srednjeveški pečat Občine Trst. Posebno pozornost sta sogovornika posvetila čezmejnemu evropskim projektom, v katere je aktivno vključena tudi Hrvaška kot država kandidatka za vstop v Evropsko unijo.

Nevenka Grdinić je službo na generalnem konzulatu v Trstu nastopila pred približno mesecem dni. Pred tem je bila diplomatska svetnica na hrvaškem veleposlaništvu v Vatikanu, še prej pa je v Zagrebu vodila vladno službo za Hrvate v tujini.

Srečanje o rudniški tragediji v Raši

Krožek Istria prireja danes ob 16. uri v knjigarni Minerva (Ul. S. Nicolò 20) spominsko srečanje ob 70-letnici rudniške nesreče v Raši (vzhodna Istra), v kateri je izgubilo življenje 185 rudarjev italijanske, hrvaške in slovenske narodnosti. O tem tragičnem dogodku bodo govorili Anna Millo, Livio Dorigo, Luciano Santin, Marilì Cammarata in Tullio Vorano. Jutri ob 17.30 pa bo krožek Istria v Minervi predstavil knjigo Diega Zandela Izgubljeni sin-moja zgodba v Istri, ki je izšla pri založbi Alacran.

Demokratska stranka o novi podobi Trsta

Demokratska stranka prireja jutri ob 17.30 v Novinarskem krožku (Korzo Italia 13) prvo srečanje v sklopu razmišljanj o novem razvoju Trsta. Jutrišnji gost bo Ezio Micelli, profesor na univerzi v Benetkah.

Na Pončani o splošni evropski krizi

Krožek SKP Antonio Gramsci prireja jutri v Ljudskem domu na Pončani srečanje o splošni ekonomski in družbeni krizi v Evropi. Govoril bo Bruno Steri, član državnega vodstva SKP. Začetek ob 18. uri.

SKP nezadovoljna s stališči FJK o železarni

Deželni svetnik Komunistične prenovne Igor Kocijančič je nezadovoljen s stališči deželne uprave o škedenjski železarni. To nezadovoljstvo je izrazil tudi po včerajšnjem posegu odbornika Elia De Anne v deželni parlamentu. Odbornik naj bi namreč po eni strani pozval tržaškega župana Roberta Dipiazza, naj resno razmisli o možnosti zaprtja železarne, po drugi pa Dežela čaka na razsodbo upravnega sodišča v zvezi z okoljskim dovoljenjem za obratovanje plavža. Skratka zelo protislovno stališče, meni Kocijančič, ki še enkrat poziva Deželo, naj razmisli o prihodnosti delavcev železarne. Svetnik SKP tudi opozarja, da je desna sredina pred deželnimi volitvami obljubila zaprtje železarne.

POLICIJA - Mobilni oddelek prijel tatove, ki so cel mesec plenili v Trstu in drugih mestih

Protivlomna vrata odpirali kot za šalo

Tri gruzijske državljane so v torek zasačili med krajama v ulicah Cancellieri in Porta - Stanovalec tekel za zlikovci, zaradi česar je policijska akcija delno spodletela

Ukradeno blago na sedežu tržaškega mobilnega oddelka in trije aretiranci

KROMA

Približno en mesec so plenili po tržaških stanovanjih, dejavni so bili tudi v drugih mestih Furlanije-Juljske krajine in Veneta. V torek pa jih je tržaška policija v bližini Trga Perugino zasačila med storitvijo dejanja. Dva storilca je prijala takoj, tretjega pa je pripravila v torek ponoči po hišni preiskavi v stanovanju v Vidmu, kjer je tolpa skrivala nakit, stare kovance in drugo ukradeno blago. V zaporu so se znašli trije gruzijski državljani Robert Jasulevič (33 let), Aleksandr Izotov (32) in Dimšer Pučkin (40). Eden ima tudi nemško državljanstvo, dva pa sta imela pri sebi ponarejena litovska potna lista. Osumljeni so, da so samo v Trstu opravili dvajset tatvin v mesecu dni, policija pa poizveduje, koliko kraj je bilo v drugih mestih.

Načelnik tržaškega mobilnega oddelka Mario Bo je razložil, da je trojna aretacija sad požrtvovalnega preiskovalnega dela policistov. V zadnjem mesecu je policija zabeležila več tatvin v stanovanjih. Tatovi so spretno odpirali protivlomna vrata določene znamke (ime slednje policisti niso hoteli izdati), pri čemer niso uporabljali večjega orodja, temveč ustrezen ključ. Znakov vlomna ni bilo, rezalnik in podobno orodje so imeli s seboj samo za skrajne slučaje. Iz stanovanj so odnašali nakit, antične kovance, digitalne fotoaparate, mobilne telefone in podobno blago.

Policisti so med nadzorovanjem mestnih ulic

opazili, da na območjih, ki so jih prizadele tatvine, pogosto vozi sumljiv avtomobil z nemško registrsko tablico. Po nekaj dneh se avto ni več pojavljal, policija pa je začela nadzorovati ceste, ki vodijo v Trst. Ta torek je privozil drugačen avtomobil, mercedes, nemška registrska tablica pa je bila na las podobna prejšnji. Policisti so začeli zasledovati mercedes, v katerem so sedeli trije ljudje. Nemški avtomobil je privozil do Sv. Jakoba. Policisti so iz daljave opazovali, kako sta dva človeka stopila v stanovanjsko poslopje v Ulici Cancellieri, tretji je ostal v avtu.

Po opravljeni tatvini se je trojica odpravila v Ulico Porta, kjer so spet vlomili v eno od stanovanj. Načrt policistov je bil prijati trojico v avtomobilu, zlikovca pa je zalotil lastni stanovanj, ki se je pogljal za njima. Tekanje je povzročilo kar nekaj zmede, policisti so prijeli dva Gruzijca in po pomoči stanovalca, medtem ko je tretjemu tatu, Izotovu, uspelo zbežati.

Še isto noč so Izotova aretirali v stanovanju v Ul. Modica 34 v Vidmu, kjer je bilo več ukradenega blaga. V stanovanju je bilo še nekaj tujih državljanov, ki pa baje niso vpleteni. Do hišne preiskave je prišlo tudi v Mestrah, kjer je bila druga baza gruzijske tolpe. Policija poizveduje, koliko tatvin je bilo in ali je s trojico sodeloval še kdo ter išče ostale ukradene predmete. (af)

DVRANA BARONCINI - O različnih fazah izseljevanja iz Benečije

Beneški guzarji - iz Kavkaza v Ameriko za ohranjanje skupnosti

Donatella Ruttar, Aleksej Kalc in Renzo Mattelich o knjigah *Guziranje in Odplavljanje celine*

Med kramarje oz. trgovce s ceninim, navadno drobnim blagom uvrščamo tudi »guzirance« oz. prodajalce iz Nadiških dolin, ki so se od leta 1750 podajali v države vzhodne in srednje Evrope. Da so bili pravi heroji, ki jih ni bilo strah mraza, bolezni, dolge poti in sploh neznanega dobička, je v torek zvečer v dvorani Baroncini poudaril predsednik združenja Maria Theresia Pierpaolo Sancin. Ob njem so za govorniško mizo sedeli beneška arhitektka in kulturna delavka Donatella Ruttar, zgodovinar in raziskovalec na koprski univerzi Aleksej Kalc ter ravnatelj Zveze Slovencev po svetu Renzo Mattelich, ki so občinstvu predstavili različne faze izseljevanja iz Benečije oz. Nadiških dolin v knjigah *Guziranje - Z Beneškega na Ogrsko s tiskovinami Remondini in Deriva nei continenti - Odplavljanje celine*.

Čeprav zaobjemata dve različni obdobji, želita obe publikaciji osvetliti pojav izseljevanja iz Benečije, je pojasnil Aleksej Kalc. *Guziranje* predstavlja prvo fazo izseljevanja v 18. in 19. stoletju, medtem ko je *Odplavljanje celine* pravzaprav katalog raziskave o množičnem izseljevanju v ZDA v začetku 20. stoletja. »Prvo izseljevanje je bilo v Benečiji začasen in sezonski pojav, ki je bil strateškega pomena predvsem za ohranjanje skupnosti, ki je živel v gorah. V svet so odhajali predvsem moški in to v zimskem času, ko je delo na polju mirovalo,« je pojasnil Kalc in nanašal tipične službe domačih mojstrov - brusarji, steklarji in pa trgovci najrazličnejšega blaga, predvsem tiskovin in papirja (sličice svetnikov in papir za prekrivanje predalov ali omar) podjetja Remondini iz Bassana del Grappa. Knjiga *Guziranje* je izšla v okviru projekta Okno v slovanski svet, ki si ga je zamislila Ruttarjeva, in prikazuje zgodovino, ki temelji na arhivskih dokumentih in notarskih aktih. »Preden so se podali na pot, so morali namreč podpisati akt, v katerem so se obvezovali, da bodo ob povratku poravnali dolg z družino Remondini, ki je v bistvu financirala njihovo pot,« je povedala pobudnica. Človeška pustolovščina druge polovice 19. stoletja se nekako zaključuje v Vladikavkazu, kjer na pobudo Matevža Ruttarja zagleda luč italijanski »hutor« ali gospodarsko naselje s 6 družinami. Ta faza izseljevanja pa se je zaključila z oktobrsko revolucijo (oz. koncem 1. sv. vojne) in odvzemom zemlje.

Odplavljanje celine se posveča kot rečeno poznejšemu izseljevanju, ki je zaželel večje premikanje, ki ni bilo več povezano z zimskim mirovanjem na polju, pač pa zaobjema predvsem pomladni in poletni čas. Spreminjajo se namreč delo-

Od leve Aleksej Kalc, Donatella Ruttar in Renzo Mattelich

KROMA

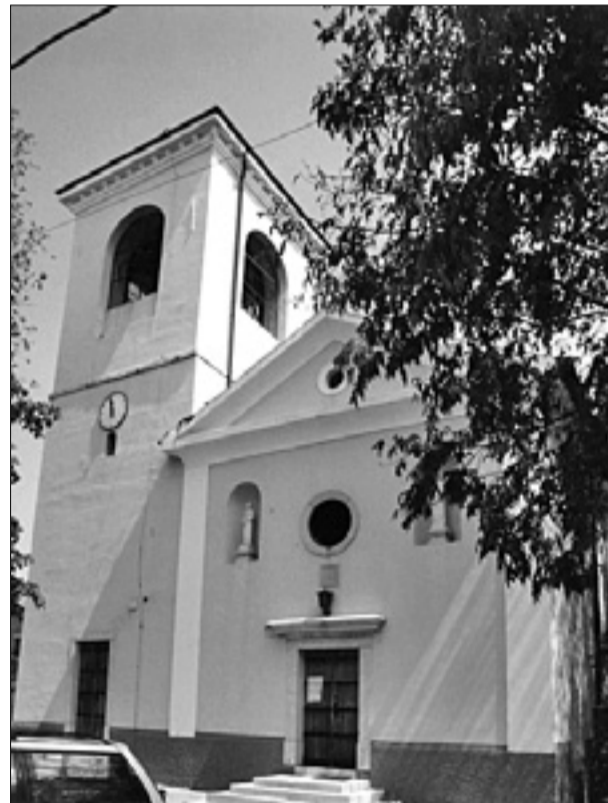
vne izbire, saj se moški povečini odločajo za zaposlitev v gradbeništvu (12-13% prebivalcev FJK). Iz Nadiških dolin se premakne le 4% prebivalcev, za pravo eksplozijo pa bo treba počakati na 20. stoletje, z novimi cilji in novimi zaposlitvami: v severni Ameriki in Kanadi so iskali območja z razvitim rudarstvom in težko industrijo. Zaradi oddaljenosti so se delovna obdobja daljšala tudi do 10 let, povratek oz. ohranjanje domačega kraja in skupnosti pa je ostajalo primarnega pomena.

Povsem različna je tretja faza izseljevanja oz. obdobje med vojnami in po drugi svetovni vojni, ko se je Benečija skorajda izpraznila. Prebivalci so se izselili in v gorskih vaseh so ostali le starejši. Mattelich je postregel še s številkami na podlagi popisov prebivalstva: leta 1921 je bilo v Nadiških dolinah 17.640 prebivalcev, leta 1951 kakih 16 tisoč, leta 1961 14 tisoč, leta 2008 pa samo 6 tisoč. Vzrok za tovrsten upad je Mattelich poiskal v meji, ki je do leta 1919 predstavljala stik z različnimi svetovi, nato pa je bila le ovira za kakršnokoli premikanje in razvoj. Zaposlitev je bila vse skromnejša, delodajalci so raje segali po italijansko govorečih delavcih in uvedli so vojaške služnosti, ki niso dovoljevale nakupa hiše tistim, ki so se vračali domov. »Povojno financiranje se je ustavilo pri Čedadu, nihče ni vlagal v infrastrukturo in marginalizacija je bila jasna. V Nadiških dolinah je danes v osnovnih šolah le 200 otrok. Izseljevanje pa se žal še ni zaključilo, saj ima mladi človek tu vse manj izzivov, kaj šele izbir ...« (sas)

ZAHODNI KRAS - Na Kontovelu in Proseku

Dež »požegnal« cerkvi

Voda pronica skozi strehi v obe cerkvi - Streho proseške cerkve komaj »popravili«

Levo cerkev sv. Hijeronima na Kontovelu, desno cerkev sv. Martina na Proseku

KROMA

Znanost - Predaja stavbe šole Papa Giovanni XXIII

Prej šola, danes multidisciplinarni laboratorij Univerze v Trstu

Univerza v Trstu je postala lastnica šole Papa Giovanni XXIII, kjer deluje multidisciplinarni laboratorij, do uradne predaje pa je prišlo v torek popoldne ob prisotnosti rektorja Francesca Peronija, tržaškega občinskega odbornika Claudia Giacomellija, podpredsednika Fundacije CRT Renza Piccinija, direktorja Mednarodnega centra za teoretsko fiziko Fernanda Queveda in predsednika tržaškega Konzorcija za fiziko Gian Carla Ghirardija. Poslopje šole, ki se nahaja v Ul. Beirut v Grljanu, je bilo doslej v lasti Občine Trst, že v preteklosti pa jo je kot najemnik uporabljal Konzorcij za fiziko, ustanova, ki se že 45 let posveča promociji študija in raziskovanja na področju fizike. V posloplju so potekale pomembne raziskovalne dejavnosti nekaterih znanih znanstvenih ustanov, kot sta npr. Mednarodni center za teoretsko fiziko ali visoka šola za napredne študije Sissa. Pred nedavnim je stavbo kupil omenjeni konzorcij z lastnimi sredstvi in sredstvi, ki sta jih dala na razpolago Fundacija CRT in center za teoretsko fiziko, na podlagi statuta pa jo je potem izročil tržaški univerzi.

Stavba je bila last Občine Trst, preko Konzorcija za fiziko pa jo je prevzela univerza KROMA

V cerkvi na Kontovelu in Proseku pronica voda skozi streho. Stanje je v obeh cerkvah hudo, zato je župnik Jože Špeh pozval tehnični urad tržaške občine, naj takoj ukrepa.

Streha cerkve sv. Hieronima je v zelo slabem stanju, je zapisal Špeh. Domačini so na lastno pest za silo popravili najhujše, več pa zaradi pomanjkanja sredstev niso zmogli. Cerkev je občinska last, zato bi morala za njo poskrbeti občinska uprava. Na stehah so se pojavile tudi razpoke, ki se nevarno širijo.

Proseška cerkev sv. Martina je bila pred kratkim prenovljena. Streha je bila popravljena, a po nekaj mesecih je

začela voda spet pronicati v notranjost, in to prav tam, kjer je pronicala pred popravilom, med zvonikom in cerkveno ladjo. Del fresk v ladji je bil že poškodovan, voda pa ogroža tudi orgle.

Župnik Špeh je opozoril tudi na stanje obeh župnišč. V župnišče na Proseku pronica z več krajev, streho pa bi bilo treba popolnoma prenoviti. Podobno je tudi z župniščem na Kontovelu. Zato je Špeh, ki je pisal v vednost tudi tržaškemu županu Robertu Dipiazzi in slovenskemu občinskemu svetniku Demokratske stranke-Slovenske skupnosti Igorju Švabu, pozval občinski urad, naj čim prej poseže, saj bi hiter poseg preprečil večjo škodo.

AcegasAps Pokopališka in pogrebna služba

Preklic za opuščene grobove na pokopališču pri Sv. Ani in na bivšem vojaškem pokopališču v Trstu

Obveščamo, da je Občina Trst sprožila postopek za izgubo pravice do oz. za preklic opuščenih grobov, ki se nahajajo na pokopališču pri Sv. Ani in bivšem vojaškem pokopališču. Na podlagi zahteve upravičencev je možna prekinitve postopka.

Uredbe in seznam zadevnih grobov so na razpolago v Uradih za pokopališke storitve in pri Občinskih okrožjih.

Obvestilo je v skladu z zakonom št. 241 z dne 7. avgusta 1990 in sklepom odbora št. 305/2003.

NABREŽINA - V društvu Igo Gruden

Pravljična urica za otroke, prijetna sprostitev za mamice

Otroci so sledili pripovedovanju knjižničarke Marije Umek

KROMA

V soboto zgodaj popoldne se je v nabrežinskem društvu zbrala lepa skupina mlajših otrok, nekaterih mamic in tudi nekaj otrok, ki so bili zbrani. Vabljeni so bili na Uro pravljic, ki jih dru-

štvo Igo Gruden prireja v sodelovanju s knjižnico iz Komna. Knjižničarka Marija Umek je razporedila po odru nekaj rekvizitov in še celo razstavo lepih ilustriranih knjižic, ki so si jih obi-

skovalci lahko ogledali in si jih ob koncu tudi izposodili do prihodnjic. Nato je knjižničarka animirala pravljico Temna temna noč. S svetilko je ustvarjala sence na ozadju in pričarala strahove, ki jih v resnici ni bilo, samo pošastne sence so se delale. Otroci so zelo sledili in še sami ponovili celo pravljico s strahovi vred. Potem so skupaj z organizatorji in z mamicami izdelali vsak svojo svetilko iz barvane lepence in jo ponosno odnesli domov, vsi zadovoljni, da je bilo vse tako lepo in zanimivo. Pa še mamice so se lepo sprostile ob ročnem delu s svojimi malčki. (vrt)

8. MAREC - Mednarodni dan žena Ženske - protagonistke celoletnega dogajanja

Ob bližajočem se 8. marcu, mednarodnem dnevu žena, je skupina Donne a confronto včeraj dopoldne priredila srečanje s predsednico tržaškega pokrajinskega VZPI-ANPI Stanko Hrovatin in astronomko Margherito Hack. Predstavnice skupine so svojima uglednima gostjama podelile šop mimozi in priložnost izrabile še za pogovor o današnjem položaju žensk v Italiji. Hrovatinova je srečanje ocenila kot koristno in predlagala, da bi se v prihodnje priredilo še veliko podobnih srečanj, ki bi morda osvetlila vlogo aktivnih in angažiranih žensk v politiki in v družbenem tkivu. Z njo se je strinjala tudi Hackova, ki je poudarila potrebo po uveljavljanju ženskih pravic in enakih možnosti. O težavah žensk pa bi bilo vredno govoriti vsak dan in ne samo en dan v letu, se pravi ob 8. marcu. V popoldanskih urah so članice skupine obiskale center za boj proti nasilju nad ženskami Goap.

Kjer mimoze ne cvetijo ...

V dvorani hotela Savoia bodo jutri ob 18. uri člani tržaškega kluba Soroptimist priredili srečanje z naslovom Tam, kjer mimoze ne cvetijo. Osrednja gostja bo evropska kulturna ambasadorica, princesa India iz Afganistana, ki bo občinstvo seznanila s položajem žensk v Afganistanu.

Ženske in delo

Ženska opazovalnica pri Demokratiški stranki prireja ob mednarodnem dnevu žena srečanje o ženskah in delu, ki bo v soboto ob 10.30 v knjigarni Minerva (Ul. S. Nicolò 20). Debatna bo zaobjela predvsem težave prekernege dela žensk v tem kriznem trenutku. Srečanja se bodo udeležili senatorka Tamara Blažina, pokrajinska odbornica Adele Pino in tržaški tajnik DS Roberto Cosolini. Hkrati bodo predvajali videoposnetek o usklajevanju službe in družine, ki povzroča predvsem ženskam marsikatero težavo.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Istrska ulica 33, Ul. Belpoggio 4, Trg Giotti 1, Žavljje - Ul. Flavia 39/C.
Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Giotti 1 (040 635264).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800-991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Izleti

KOŠARKARSKI KLUB BOR prireja od sobote, 3. aprila, do ponedeljka, 5. aprila, velikonočni avtobusni izlet v Terme Radenci na slovensko Štajersko. Razpoložljivih je še nekaj mest. Informacije in prijave: 348-2821370 in 348-8011601.

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 4. marca 2010
ANDREJ

Sonce vzide ob 6.39 in zatone ob 17.56
- Dolžina dneva 11.17 - Luna vzide 23.12 in zatone ob 7.58.

Jutri, PETEK, 5. marca 2010
AGATA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 11,6 stopinje C, zračni tlak 1021,3 mb raste, veter 19 km na uro vzhodnik, vlaga 62-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje razgibano, temperatura morja 9,5 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 1. marca, do sobote, 6. marca 2010
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Istrska ulica 33 (040 638454), Ul. Belpoggio 4 (040 3062838), Žavljje - Ul. Flavia 39/C (040 232253).
Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Čestitke

Maja in Erik sedaj malega DAVIDA zibata in mu uspavanke prepevata. Mali štručki vso srečo v življenju želita Igor in Sonja.

Draga Maja in Erik, veselo kot pomladni cvet vaš sin prijokal je na svet. Le zalivajte ga skrbno, da v možaka zrastel bo. Dobrodošel mali DAVID! Katrin, Aleksander, Marko in Matija.

Ajdi se je pridružila sestrica MAJA. Mnogo skupnih, veselih dni, mamici in očku pa želimo mirnih noči. Erik, Dean, Matija, Aleš, Sani, Evan in Matej s starši.

Oliverju se je rodila sestrica

Mila

Z njim se veselita
Nina in Jana.
Katji in Leonardu čestitajo

Aleš, Franzi in nona Lida

V ponedeljek, 1. marca, se je rodil mali

David

Draga Maja, dragi Erik, rodila se je vajina sreča, zdaj čuvajta jo skrbno. Je rožica dehteča, v ljubezni vas družila bo. Ob rojstvu malega Davida želimo mamici, očku in našemu vnuku obilo veselja in lepih trenutkov skupaj.

Presrečni
nona Nadija, nono Miki
ter stric Ivan

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Alice in Wonderland-3D«.

ARISTON - Dvorana je rezervirana.
CINECITY - 16.20, 19.00, 21.45 »Invictus - L'invincibile«; 16.30, 19.40, 22.00 »Codice Genesi«; 15.50, 17.55, 20.00, 22.05 »Genitori e figli - Agitare bene prima dell'uso«; 15.50, 16.45, 18.00, 19.00, 20.10, 21.15, 22.20 »Alice in Wonderland-3D«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Wolfman«; 16.00, 19.00, 22.00 »Avatar-3D«.

FELLINI - 16.30, 20.15 »Tra le nuvole«; 18.15, 22.15 »The Hurt Locker«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 22.15 »Soul Kitchen«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.00, 18.05, 20.10, 22.20 »Invictus«; 16.15, 20.15 »Il figlio più piccolo«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.10, 18.10, 20.15, 22.15 »Genitori e figli: Agitare bene prima dell'uso«; 18.15 »A single man«.

KOPER - KOLOSEJ - 20.00 »Beograjski fantom«; 19.30 »Drugi moški«; 17.20, 21.20 »Državljan nevarnih namer«; 19.00, 21.10 »Prestopno leto«; 17.30, 21.40 »Valentinovo«; 16.00 »Avatar-3D«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 18.15 »Il missionario«; Dvorana 2: 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Codice Genesi«; Dvorana 3: 16.00, 18.45, 21.30 »Avatar 3D«; Dvorana 4: 16.30, 20.15, 22.15 »Che fine hanno fatto i Morgan?«; 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Alice in Wonderland 2D«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.40, 20.00, 22.00 »Genitori e figli - Agitare bene prima dell'uso«; Dvorana 2: 17.40, 19.50, 22.00 »Alice in Wonderland 3D«; Dvorana 3: 17.30, 19.50, 22.10 »Invictus«; Dvorana 4: 20.00, 22.10 »Codice genesi«; 18.00 »Alice in Wonderland«; Dvorana 5: 18.00, 20.00 »Il figlio più piccolo«; 22.00 »Wolfman«.

Osmice

FRANC IN TOMAŽ nudita v Mavhinjah belo in črno vino z domačim prigrizkom. Tel.: 040-299442.

IGOR IN ROBERTA sta odprla osmico v Gabrovcu št. 27.

OSMICO je v Lonjerju št. 255 odprl Damjan Glavina. Tel. 348-8435444.

OSMICO sta odprla Alma in Stanko Gruden v Samatorci. Toplo vabljeni. Tel. št.: 040-229349.

V MEDJI VASI št. 16, sta odprla osmico Nadja in Walter. Tel. št.: 040-208451.

Poslovni oglasi

NABREŽINA, PRODAJ SONČNO STANOVANJE: kuhinja, dnevna, 2 sobi, kopalnica, shramba, podstrešje, 2 parkirišči v garaži, samostojno ogrevanje, 81 kv.m.

Zanimiva cena.
Tel.333-4536659

V SOBOTO, 6. MARCA, bomo praznovali Dan žena v gostilni Sardoč v Prečniku s skupino 4 POLHI. Za rezervacije kličite na tel.040-200871

Mali oglasi

PRODAJ zemljišče na Krasu, 1.200 kv.m., delno zazidljivo. Zanimivost naj pokličite na tel. št. 349-5204007 v večernih urah.

DVOSOBNO CELOTNO PrenoVljeno STANOVANJE v bližini Devina, delno opremljeno, z balkonom, sončna lega dajem v najem. Tel. št. 348-4462664.

IŠČEM DELO kot varuška ter nudim pomoč otrokom pri pisanju domačih nalog. Telefonska številka: 345-3594409.

NA PROSEK dajem v najem na novo prenovljeno stanovanje, tri sobe, velika kuhinja, kopalnica. Tel. 338-2532241.

PODARIMO mladega simpatičnega psička mešane pasme. Tel.: 340-6600709 (v večernih urah).

PRODAJ zidni vodnjak iz kamna. Tel. št.: 040-200167.

PRODAJ DVONADSTROPNO HIŠO pri Domju, površina 120 kv. m s 200 kv. m dvorišča. Cena 320.000,00 evrov. Poklicati na tel. št. 339-6085622 po 19. uri.

ANTI KVITETE IN DRAGOCENI NAKITI
LO SCRIGNO
Trg Cavana, 1 - Trst
Tel.: 040 303350

KUPIM ZLATO

SREBRNINA
DRAGOCENI STARI NAKITI
BRILJANTI - BIŽUTERIJA
ROČNE URE
ZBIRKE KOVANECV,
BANKOVCEV IN MEDALJ

PLAČILO V GOTOVINI
BREZPLAČNE CENITVE

MILJE - Portae aureae

Intimna slikarska pripoved Štefana Turka

Dela tržaškega ustvarjalca bodo na ogled še do 21. marca

Dela so nastala kot »nadgraditev«
opreme koledarja
GMD za leto 2009

KROMA

Miljski muzej Carà gosti razstavo slik Štefana Turka, ki se tržaški publiki predstavlja s ciklom naslovljenim Portae aureae. Spodbuda za nastanek del je prišla s strani Goriške Mohorjeve družbe, ki je umetniku naročila likovno opremo koledarja za leto 2009.

Portae aureae - zlata vrata so označevala glavna ali pomembnejša vrata, ki so

v antiki in srednjem veku utrjena mesta povezovala z okolico, bila so privilegirano stičišče med prostranim svetom in varnim objemom obzidja. Pri delih Štefana Turka moramo naslov razumeti v prenesenem pomenu, kot prehod, osredotočenje iz begave zunanosti v globino notranjosti. Na tem pragu se odvija intimna, nikakor ne intimistična, slikarska pripoved, in ker gre za zrtje v »skrito kamrico«, če si izposodimo Cankarjevo podobo, se je avtor pri motiviki naslonil na tradicijo svetih prostorov Mediterana. Tako so lahko zlata vrata podobna judovskemu pregrinjalu, ki je v templju zakrivalo Najsvetejše, bizantinskemu ikonostasu, srednjeveškim cerkvam, ali islamskemu mihrabu. Tem obli-

kam je povsem adekvaten še portal kraških domačij, ki ravno tako nastopa na slikah. Vsi ti arhitektonski elementi so posuti z okrasnimi vzorci, ki nas ponovno vračajo v svet religioznih simbolov, naj si bodo brsteče veje ali cvetlice, zvezde ali križi, oljne svetilke ali voščene sveče. Pridih Vzohoda, ki veje v teh delih, stopnjujejo še žareče rjavkasto ali oranžnordrdeče barve, jedkastorumen, slonokoščeno bele ali glazurno modre. Tipično vzhodna pa je še ena komponenta Turkovega ustvarjanja: čas. Čas, ki si ga avtor jemlje za zamudno edlo polimateričnih slik: z akrilom prebarvan list papirja ali površina lesa predela s tehniko dekolaza, zaključni videz pa dosega s tempera barvami, ki jih tudi spira,

ko so še sveže, ali praska, potem ko so se osušile. S tem načinom nastajajo na površini slik posebno bogate teksture in tonske variacije, ki dajejo slikarskim delom pravo globino, globino časa, ki se je ujel v snovi, v materiji in v njej pustil trajno sled.

Razstava je nastala na pobudo Društva Slovencev miljske občine Kilijan Ferluga v sodelovanju z miljsko občinsko upravo, društvom Juliet, agriturizmom Milič Zagrski in s podporo Zadrudne kraške banke. Dela bodo na ogled do nedelje 21. marca, od torka do sobote med 17. in 19. uro (ob četrtek tudi dopoldan med 10. in 12. uro), ter ob nedeljah med 10. in 12. uro.

Saša Quinzi

LJUBLJANA Novosti založbe Apokalipsa

Pri KUD Apokalipsa so izšla tri nova dela: Gospodstvo človeka in želja ženske s podnaslovom feminizem med psihoanalizo in poststrukturalizmom češkega teoretika Pavla Barše, trojna tematska »gender«
številka revije Apokalipsa in pesniški prvenec Martine Soldo z naslovom Potapljač. Glavni urednik pri Apokalipsi Primož Repar je na včerajšnji novinarski konferenci pesmi Martine Soldo označil kot izjemno zrele. Določa jih močna življenjska izkušnja, ki se mestoma dotika robov neizrekljivega in stopa v polje transcendence.

Soldova, sicer priznana prevajalka, je dodala, da pesmi, zbrane pod naslovom Potapljač, lovijo svet izgubljenih trenutkov, potopljenih zgodb.

Z obsežno knjigo Gospodstvo človeka in želje ženske po besedah urednice Stanislave Repar pri Apokalipsi zapolnjujejo vrzel, ki v Sloveniji vlada v polju prevajanja čeških teoretskih del. Filozof Barša, predavatelj na praški Karlovi univerzi, v pričujočem delu za ogrodje svoje obravnave vzame kontrast med humanističnim, diferencnim in poststrukturalističnim feminizmom. Avtor med drugim odgovarja na vprašanje, ali je feminizem alternativa humanizmu in ali je to, kar psihoanaliza izvaja, analiza patriarhata, njegovo upravičevanje in potrditev.

Revija Apokalipsa se ponaša z novo zunanjo podobo, ki naj pokaže, tako Repar, da izraz apokalipsa ne pomeni katastrofe in nima grozljivega in mračnega prizvoka. Nasprotno, apokalipsa pomeni odkrivanje, razodevanje in odstiranje. Trojna »gender«
številka tokrat prinaša leposlovje domačih in tujih avtoric, med katerimi velja omeniti Ingeborg Bachmann, Doris Lessing in Herto Müller. Obsežen je tudi teoretski blok, ki med drugim odpira teme avtobiografske kritike kot »nova beletrija«
ter avtobiografija in feministični subjekt. (STA)

TRST - Sezona Koncertnega društva Trio Haydn Eisenstadt prisega na tehniko

Trio Haydn Eisenstadt je še relativno mlad sestav, ki je svojo študijsko in profesionalno pot dopolnil tudi v Devinu, kjer se je dve leti šolal pod vodstvom Tržaškega tria. Hvaležnost imenitnim docentom je ob koncu koncerta izrazil pianist Harald Kosik, sicer pa se je po devinski izkušnji kariera avstrijskih glasbenikov strmo povzpela: mednarodna priznanja in zelo številni koncerti na pomembnih prizoriščih, turneje po vseh petih celinah in zajetno število posnetkov so podatki, ki so v občinstvu vzbudili veliko pričakovanja, koncert pa ni izpolnil vseh obljub. Violinistka Verena Stourzh, čelist Hannes Gradwohl in pianist Harald Kosik so svoj program začeli s skladateljem, čigar ime so izbrali za svoj sestav, zvočna slika pa ni nudila pričakovane izida: razmerje med klavirjem in godalom ni bilo uravnovešeno, violončelo je bil komaj slišen, violina nekoliko bolj v ospredju, pianist pa je izpadel kot najmanj zanimiv član zasedbe; pokazal je odlično tehniko, a premalo posluha za dinamično niansiranje in agogiko, zato bi lahko govorili o nekak rutinski, če že ne šolski izvedbi. Verena Stourzh ima visoko čast, da igra na stradi-varki, ki ji jo je posodila Narodna avstrijska banka, zato je res škoda, da iz instrumenta ni izabila toplejših zvokov; violinistka ima sicer zelo pretanjeno tehniko in lok obvlada izredno suvereno, najraje pa oblikuje kratke fraze, ki ne dopuščajo bolj pojočega muziciranja. Haydnov Trio v C-duru Hob.XV:27 je stekel brez pomembnih doživetij

in tudi Trio v Es-duru KV 502 Wolfgang Amadeusa Mozarta ni zazvenel v najlepši luči: avstrijski glasbeniki so tehnično in stilno neoporečni, toda ne posebej prepričljivi v svojih interpretacijah, zato smo pričakovali pozitiven preobrat v drugem delu programa, ki je ponudil eno najlepših Schubertovih umetnin, Trio v Es-duru op.100. Struktura klavirskega tria je bila v Mozartovi in Haydnovi dobi bolj preprosta kot v Schubertovi: violino pogosto podpira desna, violončelo pa leva roka pianista, od Beethovna dalje pa se slika spremeni in prijatelji, galantni pogovori med tremi glasbiki zadobijo mnogo širše in globlje razsežnosti; blago otožen, pa tudi dramatično pretresljiv je Andante con moto, 2. stavek Schubertovega Tria, ki zahteva od interpretov popolno predanost, nenehen, valujoči čustveni utrip, skratka, neposredno in doživeto sozvočje z globino Schubertove poetike. Tega v izvedbi Tria Haydn Eisenstadt žal ni bilo zaznati: igra je bila ritmično in intonančno ubrana, tudi tu se je violinistka nekajkrat dvignila nad povprečje, čelist in pianist pa sta ostala vkleščena v mejah svoje glasbene vizije. Nekoliko boljše je bilo dinamično ravnanje, ker so glasbeniki med pavzo pripravili pokrov klavirja ter omilili njegovo prevlado. Občinstvo, ki je bilo v gledališču Rossetti dokaj številno, je avstrijskim glasbenikom vsekakor pokazalo svojo naklonjenost ter izvabilo do-datek, Presto iz Haydnovega Tria Hob.XV:29.

Katja Kralj

LJUBLJANA Matjaž Kmecl o Josipu Jurčiču

Josip Jurčič je bil pripovednik in dramatik, ki je živel za slovenstvo. Zaslužen je za razvoj sodobne pripovedne proze pri nas. Ob pisanju Jurija Kozjaka je uporabil takrat nov način pisanja, je na včerajšnji predstavitvi knjige Josip Jurčič - pripovednik in dramatik povedal avtor knjige Matjaž Kmecl. Kmecl je Jurčičev vstop v literarno javnost opisal kot bleščeč in obenem napovedovalen. S knjigo Jurij Kozjak se je v slovenski pripovedni prozi zgodila pomembna modernizacija in premik. Snov je iskal v realni zgodovini, po načinu pripovedovanja pa se je priključil sodobni evropski literarni praksi.

V romanih je poskušal ustvariti ideologijo za prodor nove slovenske elite. V takratni Evropi je obstajalo prepričanje, da se narod lahko legitimira samo z ustvarjanjem novega sveta. Šele nato, ko se narod lahko opredeli do ontoloških vprašanj, se lahko tudi lahko legitimira. Jurčič se je zato lotil pisanja romanov in tragedij. Z njegovim Tugomirjem se šele začenja obdobje slovenske moderne tragedije, je poudaril Kmecl.

Z zbiranjem Jurčičevih del se je ukvarjal že njegov sodobnik Fran Levac. Poskrbel je za izid enajstih zvezkov zbranih spisov, ne pa tudi njegove politične publicistike. Kasneje sta se tega dela lotila Ivan Grafenauer in Ivan Prijatelj, nato pa je njuno delo nadaljeval Mirko Rupel. Kmecl se je literarno razlagalnega spisa o Jurčiču lotil na pobudo urednika Zbranih del slovenskih pesnikov in pisateljev Franceta Bernika.

Jurčič je bil tudi glavni urednik političnega dnevnika Slovenski narod. Kot urednik je moral ves časopis pogosto napisati, lektorirati in korigirati sam. Z literarnim delom se je zato lahko ukvarjal šele po celodnevnih časnikarski tlaki. (STA)

Jutri film Boris Pahor - trmasti spomin

V Kinodvoru Ljubljana bodo jutri ob 11. uri predstavili dokumentarni film Boris Pahor-trmasti spomin. Film je skupni projekt štirih uredništev Regionalnega RTV centra Koper - Capodistria (slovenskega in italijanskega Radia in Televizije), ki nastaja iz razvojnih sredstev RTV Slovenija pod skupnim naslovom Sinovi dveh narodov-velikani našega prostora (niz dokumentarnih radijskih in televizijskih oddaj, v katerih se predstavi življenjski opus umetnikov, književnikov, glasbenikov, znanstvenikov itd).

Dokumentarni portret tržaškega pisatelja Borisa Pahorja se osredotoča na odločilne trenutke, ki so gradili njegovo življenjsko izkušnjo in predstavljajo osrčje avtorjevega literarnega ustvarjanja. Zgodnji fašizem, izguba jezika, nemška delovna taborišča in zmeda v povojnem Trstu, so poleg ljubezni teme, h katerim se Pahor ves čas vrača. Dokumentarni film gradi pripoved o avtorju z besedo zgodovinarjev, pisateljskih kolegov, založnikov in prijateljev. Pahorja spremljamo od Trsta do Pariza, kjer je doživel prvo mednarodno priznanje, in odkrivamo dolgo ter zapleteno življenjsko pot velikega pričevalca dvajsetega stoletja. Režijo je podpisal Tomaž Burlin, pri scenariju pa se mu je pridružila še Neva Zajc.

Poklon Chopinu

Oleg Bugaev, eden najbolj iskanih violončelistov mlajše generacije (diplomant moskovskega Konservatorija P. I. Čajkovski v razredu slovitega Aleksandra Knajzeva), je v teh dneh vno- vi gost primorskih koncertnih prizorišč. S pianistko Aleksandro Pavlovič (tudi diplomantko moskovskega Konservatorija P. I. Čajkovski, sicer pa nekdanjo učenko GM Trst in SCGV E. Komel v Gorici) bosta svoje poustvarjalne energije združila na treh glasbenih dogodkih. V spomin na velikega romantičnega glasbenega poeta Frederica Chopina (ob letošnji dvestoti obletnici rojstva) bo najprej zazvenel koncert cikla Vivace, ki ga jutri ob 19.00 v dvorani Glasbene šole Koper organizira Društvo prijateljev glasbe Koper. Že popoldne ob 15.30 pa bosta Bugaev in Pavlovičeva del Chopinovega življenja in ustvarjanja približala tudi najmlajšim poslušalcem na krajšem komentiranem koncertu v GŠ Koper. S skladbami M. Maraisa (Sutia za čelo solo), M. Ravela (Sonate posthume pour violon et piano), C. Debussyja (Sonata za violončelo in klavir v d-molu) in Frederica Chopina (Tri mazurke op. 63 za klavir, Sonata za klavir in violončelo v g-molu, op. 65) bosta vrhunska glasbena umetnika oblikovala tudi abonmajske koncerte Zveze kulturnih društev Tolmin, in sicer v tokreih 9. marca ob 20.00 v Kinogledališču Tolmin.

Tržaški avtorici danes v Idriji

Danes ob 18. uri bo v Mestni knjižnici in čitalnici Idrija literarni večer s tržaškima avtoricama Evelino Umek in Vilmo Purič. Srečanje bo namenjeno spoznavanju dela in lika tržaške pisateljice in publicistke Marice Nadlišek Bartol (matere slavnejšega Vladimira), kateri je Evelina Umek posvetila romansirano biografijo Po sledeh fate morgane. Marica Nadlišek Bartol 1867-1940 (spremna beseda: Alenka Puhar) in knjigi kratkih otroških zgodb Marice Nadlišek Amerika in druge zgodbe o mojih otrocih (uredila jih je Evelina Umek, ilustrirala Živa Pahor).

Pogovor se bo nadaljeval z Vilmo Purič, avtorico romana Burjin čas (spremna beseda: Majda Artač Sturman, spremni esej: Marija Mercina), v katerem se zgodba glavne junakinje, mlade in vizivne Brine, ki jo vojni vrtnec potegne vase, staplja z življenjem vasi na obronkih Krasa, njenimi ljubeznimi in sovraštvi, vsakdajnimi opravili ter vojnim dogajanjem in daje glas uporu slovenskih ljudi fašističnemu preganjanju.

GORICA - Pokrajinski svet odobril proračun za letošnje leto

Kljub krčenju dotacije spodbujajo gospodarsko rast

Gherghetta kritičen do centralistične vizije deželne vlade - Po Brdih in Krasu hočejo ovrednotiti še Sočo

Kljub krčenju finančne dotacije si pokrajinska uprava prizadeva, da bi čim večji del sredstev, ki jih ima na razpolago, vložila v gospodarski in turistični razvoj vseh občin goriške pokrajine. »S proračunom za leto 2010 hočemo spodbuditi gospodarsko rast. Pred nami je zelo zahteven izziv, saj je centralistična vizija deželne uprave močno oškodovala pokrajine in občine s korenitim krčenjem sredstev, kar ogroža ponudbo osnovnih javnih storitev,« je poudaril pokrajinski predsednik Enrico Gherghetta v ponedeljek, ko se je začelo zasedanje pokrajinskega sveta o proračunu za letošnje leto in o programskih smernicah za obdobje 2010-2012. Pokrajinski svetniki so o proračunskih dokumentih razpravljali še v torek, ko so z glasovi levosredinske večine proračun tudi odobrili.

Med svojim uvodnim poročilom je Gherghetta pojasnil vsebino proračuna, pri čemer je zelo ostro kritiziral deželno vlado, ki po njegovih besedah nima poslušna za potrebe teritorija. »Dežela je znižala prenose na osnovi zakona 24 za 1.074.000 evrov, na področju trga dela je krčenje znašalo 41.620 evrov, redni prenosil so se znižali za 519.000 evrov, razna krčenja v kulturi in socialni pa so znašala 106.000 evrov. Redni tekoči prihodki so se tako znižali za 1.742.000 evrov, kar pomeni, da je bilo krčenje 19 odstotno,« poudarja Gherghetta in pojasnjuje, da je dežela zadržala še 264.000 evrov, ki bi jih morala prejeti medobčinska združenja Aster, in 108.500 evrov, ki bi predstavljali prispevke za sončno energijo in ločeno zbiranje odpadkov. »Vsega skupaj smo prejeli 2.963.000 evrov manj kot prejšnjem letu, tako da od dežele zahtevamo, naj se odloči za popolno federalistično reformo. V časopisju beremo, da naša dežela hoče postati zgled federalizma; v redu, začnimo! Ravno gospodarsko krizo moramo izkoristiti za federalistično reformo dežele, ki naj razpolovi število uslužbencev in politikov, naj odpravi absurdna in protustavna zaračunavanja stroškov, naj odpravi nesprejemljive hierarhične lestvice med ustanovami in naj prepusti del svojih kompetenc pokrajinam in občinam,« poudarja Gherghetta in deželo poziva,

Pokrajinski
predsednik
Enrico Gherghetta

BUMBACA

naj prepusti pokrajinam skrb za poklicno izobraževanje, upravljanje z vodo pa okolišem ATO.

Proračun goriške pokrajine za letošnje leto je vsekakor vreden 81.538.000 evrov, pri čemer je pokrajinska uprava čim več sredstev namenila javnim delom in raznim razvojnim projektom. Prenovitevni delom in vzdrževanju cestnega omrežja je tako namenjenih preko deset milijonov evrov, za javne gradnje bo šlo 8 milijonov evrov, za športne objekte pa en milijon evrov, ki bo omogočil investicije, vredne preko šesti milijonov evrov. »Uredili bomo po en športni objekt v vsaki občini, tako da bo naša pokrajina v tem smislu postala zgled za celo državo,« pojasnjuje Gherghetta in poudarja, da pravkar načrtujejo gradbene posege, ki bodo v fazi uresničevanja vredni preko 27 milijonov evrov. »Odpri ostaja vozil intermodalnega pola v Ronkah; pokrajina je ponovno vložila svojo kandidaturo za izvajalca projekta, saj je absurdno, da privatni subjekt,

kakršna je družba Areoportu FVG, odloča o urbanistični in razvojni prihodnosti ronške in sosednjih občin. V ozadju je očitno nekaj drugega, oblast nad teritorijem,« pravi Gherghetta in opozarja, da pokrajina ravnokar uresničuje dva pomembna turistična projekta, in sicer Marketing Brd in Kras 2014+, ki sta vredna okrog osem milijonov evrov. »V kratkem se jima bo pridružil še projekt za ovrednotenje Soče, saj hočemo ponovno imeti čisto in zdravo reko, v kateri se kopati,« poudarja Gherghetta, sicer pa je tudi njegov uvodni poseg, objavljen v poročilu o upravnih smernicah za obdobje 2010-2012, zapisan v vseh treh jezikih. (dr)

V zaključnem delu svoje predstavitev proračuna je Gherghetta poudaril, da pokrajina ob 2. juniju in drugih praznikih natisne svoje plakate v italijanščini, furlanščini in slovenščini. »Na to smo posebno ponosni,« poudarja Gherghetta, sicer pa je tudi njegov uvodni poseg, objavljen v poročilu o upravnih smernicah za obdobje 2010-2012, zapisan v vseh treh jezikih. (dr)

POKRAJINA Vlagajo v nove ceste, a tudi v sožitje

Pokrajina namerava v letošnjem letu uresničiti več posegov na cestnem omrežju. Redna vzdrževalna dela bodo opravili na raznih mostovih čez Sočo in kanal Primero pri Gradežu, dalje bodo prenovili pokrajinsko cesto št. 19 pri Štarancanu in preuredili križišče pri Devetakih, kjer se z državne ceste št. 55 odcepi pokrajinska cesta št. 15. Dalje bodo novi križišči zgradili v kraju Villa Luisa pri Škocjanu in v Mošu, v Ronkah pa bodo uresničili nov nadvoz in povezovalno cesto med državno cesto št. 14 in pokrajinsko cesto št. 11. Gradbena dela bodo skupno vredna deset milijonov evrov, pri čemer je med najpomembnejšimi ravno preureditev križišča pri Devetakih.

Med otembe vrednimi projekti so tudi prenovitvena dela v raznih višjih srednjih šolah, ki so skupno vredna tri milijone evrov. Vzdrževalni poseg bodo opravili tudi v slovenskem višješolskem središču v Ulici Puccini v Gorici, kjer bodo poslopje nekoliko prenovili, tako da bo ustrezalo novim zakonskim predpisom. Na področju športnih objektov si pokrajina prizadeva, da bi vsaj po en poseg opravila v vsaki občini. Med največjimi projekti so vsekakor prenovitvena dela na nogometnem igrišču na Rojcah v Gorici, na atletski stezi društva Fincantieri v Tržiču, v športni palači v Gradišču in na nogometnem igrišču v Ronkah.

V proračun za letošnje leto je dalje pokrajina vključila 132.000 evrov za jezikovno okence in za ovrednotenje manjšinskih jezikov, 12.000 evrov za večjezične napise, 95.600 za izvajanje določil iz zakona za slovensko narodno skupnost 38/2001 in 2.000 evrov za razne projekte, s katerimi si prizadevajo za utrjevanje sožitja med kulturami in jezikovnimi skupnostmi.

Slovenski glasbeni dnevi

Na prizoriščih v Ljubljani in Novi Gorici se bo med 19. in 25. marcem na programu 25. slovenskih glasbenih dnevov zvrstilo kar 17 dogodkov. Direktor in umetniški vodja Festivala Ljubljana Darko Brlek pojasnjuje, da bodo z letošnjimi glasbenimi dnevi obeležili 100. obletnico rojstva slovenskega skladatelja Lipovška. V okviru prireditve bo v torek, 23. marca, v Kulturnem domu v Novi Gorici na sporedu koncert Big Banda RTV Slovenija pod vodstvom Jaka Puciharja. Solista bosta kitarist Primož Grašič in flavtist Matej Grahek.

Persoljeva razstavlja

V galeriji Maria Di Loria v državni knjižnici v Ulici Mameli v Gorici bo jutri ob 17.30 odprtje razstave Marie Grazie Persolje z naslovom »Viaggio di ricordi«. Likovnico bo predstavila Eliana Mogorovich.

Družina pred novimi izzivi

Skupnost družin Sončnica prireja v soboto, 6. marca, ob 20.30 v domu Franc Močnik v Ulici San Giovanni v Gorici drugo srečanje iz niza Predavanja 2010. Tokrat bo spregovoril Christian Gostecnik, ki bo predaval na temo Družina pred novimi izzivi. Gostecnik je frančiškan, teolog, doktor klinične psihologije in redni profesor na Teološki fakulteti v Ljubljani. Opravi je specializacijo iz družinske in zakonske terapije. Govoril bo o tem, kako so velike družbene spremembe vplivale tudi na pomen in vlogo družine: ta osnovna družbena celica je v globalizirani družbi pred novimi izzivi, ki jih večkrat ne znamo ovrednotiti.

Čezmejna razstava keramike

V Hiši kulture v Šmartnem v Goriških Brdih bodo jutri ob 19. uri odprli čezmejno skupinsko razstavo keramike Transforma. Razstavo pripravljata Klub keramikov Kanal - PD Soča in kulturni center Tullio Crali iz Gorice. Na odprtju bo za glasbeni utrinek poskrbel violončelist Aleksander Sluga, razstava pa bo na ogled do 5. aprila. (nn)

Futurizem do aprila

Razstavo o futurizmu, ki je na ogled na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Ulici Carducci v Gorici, so podaljšali do 5. aprila.

Posvet o oskrbi ostarelih

V dvorani Pio X v Štarancanu bo danes ob 9. ure dalje celodnevni posvet o evoluciji oskrbe ostarelih in nepokretnih občanov. Sodelovali bodo izvedenci iz goriškega zdravstvenega podjetja in iz drugih ustanov.

GORICA Muzej na gradu bo obnovljen

V kratkem se bo začela obnova muzejskih prostorov na goriškem gradu; končno jih bodo opremili z novim ogrevanjem, tako da bo obisk muzeja možen tudi v zimskih mesecih, ko je bila doslej zaradi nizkih temperatur ogled muzejske zbirke vse prej kot prijetna. Občinski odbor župan Ettoreja Romolija je namreč na predlog občinskega odbornika za kulturo Antonia Devetaga odobrila izvršni načrt, na podlagi katerega bodo v muzejskih prostorih uresničili nove električne napeljave, namestili nova okna in vrata, prenovili blagajno in še nekaj uradov. Poseg predvideva nekaj gradbenih del tudi v zunanosti, saj bodo prenovili pot, ki je speljana po obzidju in vodi do šotora ob gradu. Skupno so prenovitvena dela vredna 256.000 evrov.

GORICA - V začetku junija bodo začeli obnavljati Palabigot

V športni palači tudi koncerti

Prenovljenemu objektu bodo znižali kapaciteto - Vanj bo za glasbene dogodke lahko vstopilo tri tisoč ljudi, za športne prireditve pa dva tisoč

Goriško športno palačo Palabigot bodo obnovili, tako da bo primerna tudi za glasbene dogodke, ob zaključku prenovitvenih del pa bo dostopna le 2.000 oz. 3.000 gledalcem. Zdaj je v športni palači pet tisoč mest, objekt, zgrajen s prispevki iz sklada za nogometno prvenstvo leta 1990, pa že načenja zob časa in je torej potreben obnove.

Na občini so se odločili, da bodo s prenovitvenim posegom izboljšali akustiko športne dvorane, ker razpoložljivih sredstev za obnovo ni ravno na pretek, pa so sprejeli tudi odločitev, da bodo zmanjšali kapaciteto objekta. »Dostop do zgornjih sedišč bomo preprečili z ograjo, tako da bo za glasbene dogodke v dvorano lahko vstopilo tri tisoč ljudi, za športne prireditve pa dva tisoč,« pojasnjuje Cosma, ki se je vsekakor z načrtovalci dogovoril, da bo prenovljena dvorana vsekakor še naprej primerna za igranje mednarodnih odbojcarskih in košarkarskih tekem. Po besedah Cosme bo obnova športne palače skupno veljala 680.000 evrov, od katerih jih bo dvesto tisoč dala na razpolago dežela. Ostali del zneska bodo kri-

Športna dvorana v Gorici je zelo lepa, na žalost pa v mestu že več let ni vrhunske ekipe, ki bi jo s svojimi nastopi uspela vsaj delno napolniti

BUMBACA

li s posojilom pri inštitutu za športni kredit. V okviru posega bodo objektu obnovili tudi streho, ki ponekod pušča, najpomembnejši del projekta pa je nedvomno izboljšanje akustike, tako da bo dvorana dobila nove razvojne priložnosti. Seveda se pri tem postavlja vprašanje, kdo bo prenovljeno športno palačo upravljal in kdo bo v njej pri-

rejal glasbene dogodke. Tega na občini niso še določili, sicer pa imajo za sprejetje omenjene odločitve še več mesecev časa. Obnova športne palače se bo namreč začela v prvih dneh junija, zaključiti pa bi se morala pred koncem letošnjega leta.

Za znižanje kapacitete športne palače so se na občini odločili tudi zaradi

klavnega stanja goriške košarke, ki je v popolnem zatonu. Pred desetimi in več leti je goriška ekipa nastopala v državni A-ligi, zdaj pa najvišje postavljena ekipa Nuova Pallacanestro Gorizia igra v C1-ligi; na njenih domačih tekmah v športni palači Palabigot se zbere okrog osemdeset gledalcev. (dr)

GORICA - Letošnji abonma Slovenskega stalnega gledališča

Pet predstav za goriške ljubitelje odrske umetnosti

V Kulturnem domu in Kulturnem centru Lojze Bratuž bodo predstavili predvsem lastne produkcije

Z leve Bebler, Berdon, Repinjeva, Komel in Zgavčeva

BUMBACA

Tudi Gorica je včeraj dočakala predstavitev abonmaja Slovenskega stalnega gledališča za leto 2010, v okviru katerega bodo goriškim ljubiteljem odrske umetnosti med 17. marcem in 25. majem ponudili pet kakovostnih večerov. Goriški abonma so včeraj predstavili v goriškem Kulturnem domu, ki bo s Kulturnim centrom Lojze Bratuž kot običajno gostil predstave slovenskega teatra iz Trsta. Novinarske konference so se ob ravnatelju Kulturnega doma Igorju Komelu in predsednici centra Bratuž Franči Žgavec udeležili umetniški vodja SSG Primož Bebler, eden izmed dveh pooblaščenih upraviteljev Andrej Berdon in Valentina Repini, ki je pri SSG-ju odgovorna za organizacijo in komunikacijo.

Komel in Zgavčeva sta izrazila zadovoljstvo nad dejstvom, da se tradicija goriškega abonmaja SSG-ja kljub kriznemu trenutku, v katerem se je znašlo slovensko gledališče, ni prekinila. »Kljub temu, da je do predstavitve prišlo v zamudi, smo zadovoljni, da se je vodstvo SSG-ja zavzelo tudi za goriški del sezone. SSG mora namreč ohraniti deželno dimenzijo,« je povedal Komel, Žgavčeva pa je predstavnikom gledališča priporočila, naj pri pripravi abonmajev v prihodnjih sezonah že od vsega začetka upoštevajo tudi Gorico.

Repinjeva se je zahvalila soorganizatorjema in poudarila, da je do zamud pri snovanju goriškega abonmaja prišlo zaradi težav in negotovosti, v katerih se je SSG znašlo ob koncu lanskega leta, in ki so postavljale pod vprašaj celotno sezono. »Bilo je naporno, ob koncu pa nam je vendarle uspelo postaviti na noge "koncentrirano" petmesečno sezono, ki je obenem

tudi kvalitetna,« je povedal Berdon in nadaljeval: »Z Marchesijem bova junija zaključila mandat, ki nama ga je zaupalo lastništvo, prepričan pa sem, da bo nov odbor nadaljeval z racionalnim in realističnim upravljanjem SSG-ja. Če bo tako, obstoj gledališča ne bo pod vprašajem, prišlo pa bo tudi do izplačila dolgov.«

O predstavah, ki sestavljajo letošnjo abonmajo sezono z naslovom »Kaj bo padlo z neba?«, je spregovoril Bebler: »Vsebinski odgovor na negotovost, v kateri smo se znašli, so ljubezen, vera in upanje, o katerih govori v tej sezoni več predstav,« je povedal Bebler in podčrtal, da so težkemu trenutku kljubovali tudi s kakovostjo, saj so predstave zaupali vrhunskim režiserjem. V Kulturnem domu in v centru Bratuž se bo zvrstilo pet izmed trinajstih predstav, ki sestavljajo letošnjo tržaško sezono. »Sklenili smo namreč, da se bomo osredotočili na lastno produkcijo, saj so bile nekatere gostujoče predstave že na ogled v Gorici,« je pojasnil Bebler.

Goriški del sezone SSG-ja bo 17. marca odprla igra Uh, ljubezen - Začnimo znova (s tremi) Antona Pavloviča Čehova v režiji Paola Magellija, ki jo je tržaška publika po Beblerjevih besedah zelo dobro sprejela. 19. aprila bo na vrsti komedija Ivana Aleksandroviča Gončarova Oblomov, ki jo je priredil Marko Sosič, zrežiral pa Egon Savin, 26. aprila pa bo v centru Bratuž na ogled edina predstava, ki ni v produkciji SSG, in sicer uspešni Tartuffe Slovenskega narodnega gledališča Drama iz Ljubljane. 17. maja bo SSG ponudilo komedijo Dueti v režiji Matjaža Latina, 25. maja pa monodramo v režiji Franca Peroja O »Poročilu mešane zgodovinsko-kulturne italijansko-slovenske komi-

sije« oziroma: Dialog med kuharico v gostilni in njeno pomočnico o vprašanjih brez vsakega bivanjskega pomena. Gre za projekt, ki je nastal v okviru razpisa pokrajine Trst, in ki bo v Gorici prvič predstavljena v slovenski različici. Didaktično gledališko predstavo, ki spodbuja k razmišljanju o zgodovinskih vprašanjih na-

šega večkulturnega prostora, si bodo po zaslugi goriške pokrajine lahko ogledali tudi dijaki goriških višjih srednjih šol, in sicer 27. maja. »Mlade želimo osveščati o aspektih lokalne zgodovine, ki še bremenijo današnje dni, v upanju, da jih bomo presegli,« je povedal goriški pokrajinski odbornik marko Marinčič. (Ale)

GORICA - Pobuda združenja SOS Rosa

Ženske zgodbe na odru

Dijaki zavodov Cankar in Vega so si ogledali gledališko predstavo o nasilju nad ženskami

Dijaki raznih goriških šol v dvorani Kulturnega doma

BUMBACA

TRŽIČ - Fincantieri Konec meseca bodo oddali potniško ladjo

V Trziču bodo 26. marca oddali ladjarju P&O novo potniško ladjo Azura, sicer dvojčico velikanke Ventura, ki tehta 116.000 ton in v dolžino meri 290 metrov. Nova potniška ladja se je po uspešnem preizkusu na morju vrnila v tržaško ladjedelnico Fincantieri, kjer bodo opravili še zadnja dela. Azura razpolaga s 2.180 kabinami, v katerih lahko sprejme 3.118 potnikov in 1.256 članov posadke. Na ladji bo enajst restavracij, dvanajst barov, pet komercialnih središč, tri plesišča, gledališče in bazen. Poseben prostor bo namenjen otrokom, varuške pa bodo na voljo starejšim tudi ponoči.

Predajo bodo praznovali s spektaklom, ki bo potekal v gledališču ladje. Nastopila bosta Maurizio Lauzi, sin zmagovalca iz San Rema in priznanega glasbenika Bruna Lauzija, in Vittorio De Scalzi, pevec skupine New Trolls. Med spektaklom bodo zbirali prispevke za združenje ALL, ki nudi pomoč obolenim za levkemijo. Med praznikom za splavitelje ladje Carnival Dream so zbrali okrog 170.000 evrov prostovoljnih prispevkov.

NOVA GORICA - Predsednik na obisku Türk ves dan po mestni občini

Slovenski predsednik republik Danilo Türk se bo danes mudil na celodnevem obisku v Novi Gorici. S svojim obiskom bo začel na občinski upravi, kjer se bo ob 10. uri srečal z županom Mirkom Brulcem in drugimi predstavnik občine, ki mu bodo predstavili glavne občinske projekte. Sledilo bo srečanje z vodstvom Univerze v Novi Gorici v Rožni dolini, kjer si bo predsednik ogledal tamkajšnji laserski laboratorij. Ob 11.50 uri je predviden obisk v novogoriškem podjetju Gostol-Gopan, srečanje z vodstvom podjetja in ogled proizvodnje. Ob 12.30 uri bo predsednik na obisku v Kulturnem centru Mostovna, kjer si bo ogledal tudi eksperimente v tamkajšnji e-hiši in poklepetal z vodstvom zavoda neinstucionalne kulture Masovna, ki upravlja s kulturnim centrom. Tam bo obiskal tudi galerijo Tir in

DANILO TÜRK

ARHIV

si ogledal razstavo hrvaškega slikarja Marka Zubaka. Ob 15. uri bo obiskal še oddelek za invalidno mladino Stara Gora, kjer si bo ogledal ambulante in sobe za terapijo, pol ure kasneje pa se bo srečal še z vodstvom tamkajšnjega Varstveno delovnega centra Nova Gorica - enota Stara Gora, kjer mu bodo predstavili bivalni ter negovalni oddelek in prostor, kjer potekajo delavnice, delovna terapija in fizioterapija. (nn)

Prejšnjo soboto so si dijaki 4. in 5. razredov zavodov Ivan Cankar in Jurij Vega ogledali gledališko predstavo »Passi affrettati-Pospešeni koraki«, ki so jo uprizorile članice prostovoljnega društva proti nasilju nad ženskami SOS Rosa iz Gorice.

Dan pred predstavo so slovenske dijake na šoli obiskale Marina Franco, Ernesta Sergiacomi in Bianca Ledri, predstavnice društva SOS Rosa in kluba žena Soroptimist International Italije. Na tem srečanju so mladim poslušalcem podrobno prikazale delovanje društev in jim posredovale vse potrebne informacije o svojih pobudah. Dijakom so opisale najpogostejše oblike nasilja nad ženskami, ki je lahko fizično, verbalno in psihološko. Dijake je presenetilo dejstvo, da je lansko leto v goriški pokrajini iskalo pomoč pri goriškem društvu kar 79 žensk. Realno število žensk, ki so žrtve nasilja, pa ni točno znano, saj vse niso pripravljene ovaditi partnerja, očeta, druge moške in sorodnike, ker se bojijo posledic oz. upajo, da se bo z ljubeznijo njihov položaj izboljšal. Ob priložnosti petkovega srečanja so gostje podarile dijakom tudi zbirko novel Dacie Maraini z naslovom »Vite di donne«.

Ravno iz te zbirke italijanske avtorice so članice društva SOS Rosa črpale štiri novele, ki so jih priredile v gledališke prizore in predstavile v Kulturnem domu v Gorici. Gledališko delo je prikazalo življenjske zgodbe štirih žensk. Prvo je bi-

libetansko deklo, ki so ga kitajski vojniki posilili, zaprti v ječo in odločali o življenju oz. splavu njenega nerojenega otroka. Druga je bila belgijska žena, deležna pretepa s strani partnerja, ki je večkrat pogledal globoko v kozarec. Tretja je bila zgodba trinajstletnega dekleta, ki je postalo »predhodno plačilo« dolga, ki ga je zahteval odeduh od njenega brata. Ob koncu je bila na vrsti še zgodba sedemletne romunske deklice, ki jo je oče »prodal« v Italijo in je postala žrtev bogatih odvetnikov, inženirjev, menedžerjev, itd. Naslov gledališke predstave »Passi affrettati - Pospešeni koraki« je simbolnega značaja, saj se nanaša na dejstvo, da so bile te ženske nasilno primorane preskočiti določene življenjske etape in prehoditi dobršen del življenjske poti v kratkem času, torej s pospešenimi koraki.

Ob zaključku predstave je ostalo še nekaj časa za razpravo. Igralke so posredovale svoje občutke, dijaki pa so imeli možnost za dodatna vprašanja. Vtisi ob predstavi so bili zelo različni in vsak dijak je iz njega izluščil osebno življenjsko sporočilo. Dijaki so ocenili, da so gledališko delo dobro prikazale, tako da so na nenasičen način bolje razumeli stisko, ki jo doživljajo nekatere ženske. Zgodbe so bile pretresljive, mlade gledalce pa so obenem osvestile, da ima vsaka ženska v sebi moč, da se lahko upre nasilju in lahko najde v družbi ponovno svoje mesto.

Katja Leon

GORICA - Predstavitev knjige o Avgustu Sfiligoju

Zgled domoljubja in pokončnosti

Večer priredila sklad Dorče Sardoč in center Gasparini

Z desne Peric, Sfiligojeva, Mattiussi in Battello

BUMBACA

»Vsak narod ima pravico, da se bori za svoj obstoj. Ohranjanje lastne identitete je dolžnost; obstajajo nedotakljive pravice, ki jih priznava "naravni" zakon, ki je državnim nadrejen.« Tako je odvetnik in bivši senator Nereo Battello povzel besede in življenjsko vodilo Avgusta Sfiligoja, slovenskega antifašista in borca za pravice Slovencev v Italiji, kateremu je bil posvečen torkov večer v goriškem Kulturnem domu. V mali dvorani je potekala predstavitev knjige »La mia casa è la libertà. Avgust Sfiligoj, una vita«, t.j. italijanskega prevoda dela, ki ga je pred nekaj leti napisala Sfiligojeva hči Majda. Kulturni dogodek, ki je priklical številne slušatelje, sta priredila Sklad Dorče Sardoč in center Leopoldo Gasparini, ki sta knjigo izdala.

Predsednik sklada Dorče Sardoč Boris Peric in tajnik centra Gasparini Dario Mattiussi sta v uvodu izpostavila, da je italijanska izdaja knjige o Sfiligoju sad že utečenega sodelovanja, v okviru katerega skrbita ustanovi za prevajanje zgodovinskih publikacij iz slovenščine v italijanščino in obratno. Sodelovanje se je začelo v prejšnjih letih s prevodom Sardočeve Tigrove sledi, nadaljevalo pa s prevodom knjige Dorice Makuc Primorska dekleta v Nemčijo gredo ter prevodom knjige »La deportazione dei civili sloveni e croati nei campi di concentramento italiani: 1942-1943« Borisa M. Gombacha in Daria Mattiussija. Peric je povedal, da bo knjigi Majde Sfiligoj spomladi sledila predstavitev italijanskega prevoda knjige Milice Kacin-Wohinz Primorski Slovenci pod italijansko zasedbo 1918-1921. »Italijanskim bralcem hočemo s tem ponuditi možnost, da spoznajo in razumejo slovenski pogled na obdobje po letu 1918,« je poudaril Peric in izrazil posebno zadovoljstvo nad izdajo knjige o Sfiligoju, politiku, odvetniku, tigrovcu in predvsem pokončnem človeku, ki je bil za goriške Slovence, tako kot Sardoč, zelo pomembna figura. Delovanje na čelu Slovenske demokratske zveze v povojnem obdobju mu je verjetno onemogočilo, da bi postal simbol za celotno slovensko narodno skupnost v Italiji, nedvomno pa je bil protagonist ključnega zgodovinskega obdobja in akter političnega procesa, ki je še danes aktualen. Mattiussi je pristavil, da ponuja knjiga »La mia casa è la libertà. Avgust Sfiligoj, una vita« priložnost za pogled na zgodovino obmejnega teritorija iz posebne perspektive, in sicer skozi življenje »izrednega človeka«, ki je bil »sin razburkane goriške preteklosti« ter je osebno življenje žrtvoval v imenu idealov in ponosa nad svojimi koreninami.

O vsebini knjige je spregovoril Nereo Battello, Sfiligojev kolega v goriški odvetniški zbornici in politični nasprotnik v goriškem občinskem svetu. »Branje te knjige bo za italijanske bralce veliko presenečenje, saj bodo prvič lahko izvedeli, kdo je bil Avgust Sfiligoj. Mnogi ga poznajo le po delu v goriški občinski upravi od leta 1956 dalje, ničesar pa ne vedo o predhodnih dejanjih, ki so iz njega na-

redila vidno osebnost iz moralnega, političnega in človeškega vidika,« je začel Battello, ki je nato obnovil etape Sfiligojevega življenja, od študijskih let in protifašistične ilegale do aretacij in težav, ki jih je zaradi le-teh imel pri uveljavljanju v svojem poklicu in politiki. Po zaporu, na katerega so ga dvakrat obsodile fašistične oblasti, sta ga doletela še preganjanje jugoslovanskih oblasti in ponovna aretacija, tokrat s strani demokratične Italije, ki

ga je leta 1950 zaprla, češ da ni odsedel vseh let zaporne kazni, ki mu jih je naložil fašistični režim. »Po vsem tem pa se je s svojo vztrajnostjo le prebil do goriškega občinskega sveta in odbora ter odprl vrata Slovcem v goriški upravi,« je povedal Battello. O svojem očetu je spregovorila tudi avtorica knjige Majda Sfiligoj; poudarila je, da je bil njen oče domoljub, ki so ga zaradi dostojanstva in pokončnosti znali ceniti tudi nasprotniki. (Ale)

SABOTIN - Za vzpon na vrh hriba

Označili stezo

Goriška sekcija kluba CAI bo ob začetku vzpona namestila dvojezično tablo

Člani goriške sekcije alpinističnega kluba CAI so označili krožno stezo, ki vodi na vrh Sabotina in je nato po njem speljana, v prihodnosti pa jo bodo tudi vzdrževali, tako da bo hoja po njej čim bolj varna in udobna. Steza je bila označena s številko 97 v katastru pešpoti dežele Furlanije-Juljske krajine, po besedah goriških članov kluba CAI pa je sprehod po Sabotinu izredno sugestivni zaradi lepega razgleda na Gorico in Novo Gorico, Brda, Juljske Alpe, na Soško in Vipavsko dolino.

Iz goriške sekcije kluba CAI napovedujejo, da bodo v kratkem ob začetku vzpona namestili dvojezično informativno tablo, ki bo pohodnikom pojasnila, kod je speljana steza št. 97. Goriški planinci pozivajo svoje bolj leno someščane, naj se enkrat odpravijo na Sabotin, saj so po njihovih besedah užitek med hojo in ob prihodu na vrh nepopisni.

Steza št. 97 na Sabotinu

FOTO CAI

NOVA GORICA - Zaradi podražitve

Ob prejemu položnice za vodo marsikomu zavrela kri

»Zavezali smo se, da bomo zadeve še enkrat pregledali in preučili. To je bilo pač pripravljeno in položnice so take, kot so.« Tako je v zvezi z enormnim dvigom stroškov za vodarino, kanalščino in davščine na položnicah, o čemer smo že poročali, včeraj pojasnila direktorica novogoriške občinske uprave Elvira Šušmelj. Na občino, kjer so mestni svetniki na februarjski seji nov tarifni sistem potrdili, pa tudi na javno podjetje Vodovodi in kanalizacija Nova Gorica je v minulih dneh klicalo kar precej jeznih občanov, ki jim ni jasno, kako so se lahko cene za vodo čez noč tako podražile, nekaterim tudi za 300 odstotkov. Z občine včeraj nismo uspeli dobiti dodatnih pojasnil v zvezi s tem, da naj bi bili svetniki s strani občinskih strokovnih služb zavedeni, češ, da mora biti nov pravilnik uveden z novim letom, medtem ko naj bi državni pravilnik to dopuščal do konca letošnjega leta, in o tem, da naj bi bila odločitev protiustavna, ker so svetniki sklep sprejeli v februarju, nanaša pa se tudi na položnice za januar.

»Lansko leto je ministrstvo za okolje in prostor izdalo pravilnik o metodologiji za oblikovanje cen storitev javnih služb. S tem pravilnikom se uvaja omrežnina, zahteva pa se tudi, da se uporabnikom obračunava polna ekonomska cena teh storitev. To je bila podlaga za pripravo kalkulacije, ki so jo potem strokovne službe občine skupaj z našimi pregledale in dale v potrditev svetnikom in samemu ministrstvu. Na obeh nivojih je bilo to potrjeno,« je včeraj povedal eden od zaposlenih v javnem podjetju Vodovodi in kanalizacija Nova Gorica, ki ni želel biti imenovan in nas je za natančnejšo razlago napotil na direktorja, a ta ni bil dosegljiv. Na očitke,

da naj bi bile nove cene vodarine in kanalščine v popolnem nasprotju z okolju prijazno politiko, saj so se dvignili predvsem fiksni stroški, razlike med tistimi, ki vodo na veliko trošijo in tistimi ozaveščenimi, ki je skušajo porabiti čim manj, pa so na položnicah zanemarljive, pa je zaposleni pojasnil, da mora nekdo skrbeti za to, da je voda ustreznne kvalitete na voljo 24 ur na dan. »Mi skrbimo za oskrbo z vodo od črpanja, primerne obdelave, distribucije in vzdrževanja pa do obračunskega dela. To so fiksni stroški. Dejstvo je, da so ti fiksni stroški enaki ne glede na to ali stranika porabi liter ali pa tisoč litrov vode na dan,« je še dodal. Kar pa je argument, ki težko prepriča. Sama vzdrževalnina, ki vključuje stroške obnove vodovodnega priključka od glavne linije do vodomerja, znaša na januarjski položnici skoraj osem evrov. To je le malo manj kot je spodaj podpisani v decembru plačal celotno položnico za vodo. Decembarska položnica za vodarino, kanalščino in davščine je namreč znašala 9,58 evra, januarjska pa 26,69 evrov oziroma 278 odstotkov več. Resda se je tudi vodarina podražila za 100 odstotkov z 0,40 na 0,81 evrov na kubični meter vode, kar pa je pri mesečnih porabi sedmih kubičnih metrov res zanemarljivo in pomeni le slabe tri evre več. Če drži, da državni pravilnik omogoča spremembo cen do konca leta, potem je v času gospodarske krize in vse večjega števila brezposelnih, ki morajo gledati na vsak evro, odločitev, da se z dvigom cen pohiti s strani tistih, ki so jih polna usta besed o tem, kako je treba ljudem v stiski pomagati, najmanj neokusna in kot taka res nujno potrebna ponovne presoje.

Nace Novak

NOVA GORICA Neuveljavljene bende vabijo k sodelovanju

Zavod neinstitucionalne kulture Masovna, ki upravlja z novogoriškim kulturnim centrom Mostovna, tudi letos ponuja nove možnosti za mlade in še neuveljavljene glasbenike. 1. marca je bil objavljen razpis za sodelovanje glasbenih skupin na kompilacijski zgoščenki Od Soče do Korna Vol.2. Letošnja izdaja bo nadgradnja prve, saj bo poleg glasbene vsebine na kompilaciji tudi video in fotografski material v obliki krajših intervjujev in izvirnih predstavitev glasbenih skupin. Na razpis se je mogoče prijaviti v tridesetdnevnem roku od dneva objave, namen zgoščenke pa je predstaviti aktivno delujočo glasbeno sceno v novogoriški in drugih mejnih občinah ter promovirati glasbene skupine s turnejo po mladinskih centrih in klubih v Sloveniji in v tujini. Na zgoščenki, ki bo natisnjena v 1.000 izvodih, bo predstavljenih 10 do največ 12 glasbenih skupin. Njena uradna predstavitev bo na otvoritvi nove sezone kulturnega centra Mostovna, v oktobru 2010, sledila pa bo turneja. Na razpis se lahko prijavijo skupine z goriškega območja, ki izvajajo avtorsko glasbo, lahko zagotovijo vsaj polurni nastop v živo in v katerih je večina članov mlajših od 30 let. (nn)

NOGOMET - Priprave na SP v JAR

Italija še v megli Prelahko za Slovenijo

Test s Kamerunom ni razrešil Lippijevih dvomov, Katar v Mariboru preslab za Kekove igralce

Branilec Barija Bonucci je zvesto poslušal Lippijeve nasvete na zadnjem treningu, saj je bil njegov krstni nastop soliden

ANSA

tokrat pa so vsi dvomi o njeni konsistentnosti odprti.

Slovenija je v mariborskem Ljudskem vrtu zlahka premagala Katar s 4:1. Selektor Kek si je za nasprotnika najbrž izbral malce preskromnega nasprotnika. Ta udeleženci svetovnega prvenstva ni predstavljal prav nobenih težav, kakovostna razlika med tekmečema je bila pač prevelika. Visoka zmaga je več kot dobrodošla za dvig samozavesti in predstavlja pozitiven uvod v priprave na letošnji mundial. Kakovostna razlika pa je bila opazna že po uvodnih minutah, Slovenija je že v prvem polčasu dosegla tri zadetke, Katar je na 1:3 znižal po lepem prostem strelu »Brazilca« Fabia Cesarja Montesina, ni bil pa dejansko nikoli nevarne. Drugi polčas je bil mirnejši, a še vedno je bila Slovenija boljše. V 66. minuti je kapetan Robert Koren zgrešil enajstmetrovko, v naslednji minuti pa je končni izid postavil Boja Jokič.

Italija - Kamerun 0:0

ITALIJA: Marchetti; Bonucci, Cannavaro (od 81. Cassani), Chiellini; Maggio, Pirlo (od 46. Montolivo), De Rossi (od 46. Gattuso), Criscito (od 46. Marchisio); Cossu, Borriello (od 46. Pazzini), Di Natale (od 61. Quagliarella).

KAMERUN: Souleymanou; Mbia (od 75. Abouna), Nkoulou, Bassong (od 46. Nounkeu), Ekotto; Song (od 58. Makoun), Mandjaec, Eyong (od 46. Matip); Emanu (od 46. Tchoyi), Kouemaha (od 75. Webo), Eto'o.

Slovenija - Katar 4:1 (3:1)

STRELCI: 1:0 Novaković (14.), 2:0 Cesar (30.), 3:0 Kirm (34.), 3:1 Montesin (40.), 4:1 Jokič (67).

SLOVENIJA: S. Handanović (od 70. Šeliga), Brečko (od 65. Ilič), Šuler, Cesar (od 78. Kelhar), Koren, Birska (od 65. Šišić), Novaković, Jokič, Dedić (od 56. Ljubijankić), Kirm, Radosavljevič (od 65. Krhin).

KATAR: Burhan, Al Ghamin, Kasoula, Al Zakiba, Abdul Raab, Cesar Montesin (od 68. Yasser), Mohamed, Khalfan (od 46. Haroon Jama), Al-Binali, Afif (od 68. Ismael), Soria.

MLADI - Do 21 let, kvalifikacije za EP v Rietiju: Italija - Madžarska 2:0 (1:0), strelca Okaka v 25. Marrone v 81. min.; prijateljska tekma v Novi Gorici: Slovenija - Nizozemska 2:1 (1:0). Strelci: Matavž v 9., Plut v 47. in Benschop v 77. min.

ODBOJKA Liga prvakov: Poraz Blejcev v Innsbrucku

INNSBRUCK - Odbojkarji ACH Volleyja so na prvi tekmi izločilnega dela lige prvakov za uvrstitev na zaključni turnir najboljših četverice v Innsbrucku izgubili z domačo ekipo Hypo Tirol z 1:3 (-20, -24, 14, -19). Končni izid pomeni rahlo razočaranje, čeprav osvojeni niz še pušča slovenskemu prvaku precej možnosti, da na povratni tekmi prihodnjega sreda v ljubljanskem Tivoliju z ugodnim rezultatom izključi Avstrije iz finala.

Prva dva seta se nista iztekla po želji gostov. Po izenačenem začetku so domači pri prvem tehničnem odmoru prvič ušli za dve točki, nekaj dobrih akcij Gabriela Chocholaka in Leonarda Santosa pa je tehnično krepko nagnilo v prid Hypa (20:13).

Blejci so se le prebudili, nekaj napadov Alena Pajenka in Olivirja Venna ter dober blok so izid pomaknili na 20:17. Toda bližje v tem nizu gostje niso prišli. Precej več je obetal drugi niz, v katerem so bili skoraj stalno v vodstvu. Blejci so imeli usodo v svojih rokah, Vid Jakopin je poskrbel za zaključno žogo s 24:23, vendar je Andrej Flajs nato serviral v out. Naslednji dve točki so dobili domači in tako uspešno končali preobrat. Šele tretji niz je prinesel olajšanje v slovenski tabor. Na igrišču je bila praktično le ena ekipa. Toda v četrtem se je nato ponovila stara zgodba. Domači so pobegnili, gostje pa so jih morali loviti. Nekajkrat so jim prišli povsem blizu (11:14, 15:17), vendar nikoli dovolj, da bi imeli možnosti za preobrat.

HYPO TIROL: Carletti 3, Chrtiansky, Weber, Gavan 5, Laure, Mozer, Jago 11, Costa da Silva 1, Chocholak 24, Joščak 1, Berger, Dos Santos 8, Holmes 3.

ACH VOLLEY: Flajs 10, Pajenk 7, Lewis, Šket 3, Pokeršnik, Kamnik 3, Venno 20, Vinčič 6, Petkovič 1, Gato 3, Jakopin 7, Vidčič.

Ostala izida: Trentino - Rzeszow (Pol) 3:0 (27:25, 25:18, 25:17), Dinamo Moskva (Rus) - Olympiacos (Grč) 3:1 (25:16, 22:25, 25:22, 25:22).

LESTVICA FIFA Slovenija napredovala za šest mest

ZÜRICH - Španska nogometna reprezentanca na najnovejši japonski lestvici Mednarodne nogometne zveze (FIFA) še naprej zaseda 1. mesto pred Brazilijo, Nizozemsko, Italijo, Nemčijo, Portugalsko, Francijo, Anglijo, Argentino in Grčijo. Slovenija je na zelo dobrem 27. mestu in je pridobila še šest mest glede na uvrstitev pred mesecem dni. Kar zadeva tekmece Slovenije na letošnjem svetovnem prvenstvu je najvišje uvrščeno moštvo v slovenski skupini ekipa Anglije na 9. mestu, moštvo ZDA zaseda 18. mesto, Alžirija pa je na 32. mestu.

MONAKO, MARIBOR - Do svetovnega nogometnega prvenstva v Južni Afriki manjka še 98 dni, zato je pomen prijateljskih tekem, ki so jih včeraj odigrale mnoge reprezentance, med njimi tudi Italija in Slovenija, zelo relativen. Selektorji se morajo pač sprizniti, da lahko zaradi prvenstvenih obveznosti do začetka priprav za SP, le redko kdaj zberejo svoje igralce, zato jim pride vsaka priložnost prav, čeprav so igralcem ta čas pomembnejše klubске obveznosti.

»Azzurri« so se v Montecarli (brez sedem standardnih igralcev) pomerili z nevarnimi Kamerunci Samuela Eto'ja. Dokaj dolgočasna tekma brez pravega ritma se je končala brez zadetkov. Nasprotnik seveda ni bil od muh, toda Italija ni v svojem 700. nastopu pokazala skoraj ničesar. Trener Lippi je poklical v moštvi mnogo novincev, med temi sta solidno igrala tako Cossu kot Bonucci, vprašanje je, ali jima bo to zadostovalo za pot v Južno Afriki. Lippi je moštvo že skoraj izbral, prostih je le nekaj mest. Pred SP leta 2006 je Italija v tem času premagala Nemčijo s 4:1,

NAGRADE - Zveza športnih časnikarjev Italije (USSI)

Tradicionalni »Juventusski«

Nagrado sta prejela dobitnik bronaste olimpijske kolajne Alessandro Pittin in Alessia Trost

Na sedežu Società Triestina della Vela na nabrežju v Trstu so v torek zvečer podelili tradicionalne nagrade »Juventussi«. Zveza športnih časnikarjev Italije (USSI) je pod pokroviteljstvom bančnega združenega zavoda iz Štarancana letos nagradila dobitnika olimpijske bronaste medalje v Vancouvru karnijskega nordijskega kombinatorca Alessandra Pittina, ki ga sicer v torek zvečer ni bilo v Trstu. Pittin se je namreč mudil v Folgari pri Trentu, kjer je kot baklonosec nastopil na uradnem odprtju svetovnega smučarskega dijaškega prvenstva ISF 2010, na katerih bo do jutri tekmovalo okrog 500 atletov iz 17 držav.

Poleg Pittina je nagrado »Juventussi« prejela še obetavna 16-letna skakalka v višino Alessia Trost iz Pordenona (na sliki KROMA, skupaj s pokrajinskim odbornikom za šport Maurom Tommasinijem). Športni novinarji iz naše dežele so podelili tudi nagrado v spomin na Marco Luchetto, ki je namenjena dobrim šport-

nikom in uspešnim dijakom. Nagrado sta dvignila Andrea Marion in Chiara Trecarichi. Oba se ukvarjata z disciplino umetnostnega kotalkanja »solo dance«. Leta 2008 sta bila evropska mladinska prvaka, leta 2009 pa še svetovna.

Nagrado v spomin na tržaškega

športnega novinarja Ezia Lipotta je leto prejel furlanski športni publicist Stefano Martorano. Posebno priznanje je prejela tudi jadralska posadka Stelle olimpiche, s katero nastopata »azzurri« Larissa Nevierov in Margherita Granbassi, ki je ni bilo na nagrajevanju.

ZOI 2010

Türk odlikoval Majdičevo

LJUBLJANA - Predsednik republike Slovenije Danilo Türk je v predsedniški palači v Ljubljani priredil sprejem za udeležence XXI. zimskih olimpijskih iger 2010 v Vancouveru. Ob tem je smučarski tekačici Petri Majdič izročil zlati red za zasluge za izjemni športni dosežek, hrabro dejanje, srčno borbo in doseženo bronasto odličje. Najboljša slovenska smučarska tekačica je ob olimpijski kolajni nazaj v Slovenijo prinesla še prestižno Foxovo nagrado, ki jo je prejela za pogum in požrtvovalnost, ko je odločno premagala vse prepreke, ne glede na bolečino in trpljenje in se vpisala med junake olimpijskih iger. Majdičevo je pred tem doživela tudi ljudski sprejem na Prešernovem trgu.

Sprejema se ni udeležila najuspešnejša udeleženka zimskih olimpijskih iger Tina Maze, ki je osvojila dve srebrni kolajni v alpskem smučanju. Najboljša slovenska alpska smučarka je namreč v novim tekmovalnim izzivom na prizorišču tekem svetovnega pokala v švicarski Crans Montani, kjer se je udeležila treninga smuka, n katerem je dosegla 17. čas.

Planica ima zeleno luč

PLANICA - Prizorišče svetovnega prvenstva v poletih, ki bo od 18. do 21. marca v dolini pod Poncami, je obiskal kontrolor Mednarodne smučarske zveze (FIS) Sepp Gratzler in je brez zadržkov prižgal zeleno luč za začetek največjega slovenskega športnega praznika. Gratzler je po ogledu del, ki so bila opravljena na letalnici v zadnjem času, in oceni snežnih razmer odobril tekmovalje.

Svetovno prvenstvo v poletih se bo s kvalifikacijami začelo v četrtek, 18. marca. Slavnostno odprtje bo v Kranjski Gori isti dan ob 19. uri. V petek in soboto tekmovalce čaka tekma za naslov svetovnega prvaka, v nedeljo pa je na programu še moštvena preizkušnja.

Bogat spremljevalni program bo potekal tako v Planici kot v Kranjski Gori, kjer bo organizacijski komite Planica v sodelovanju z občino Kranjska Gora pripravil navijaško vas z zabavnim programom od četrta jutraj do nedelje zvečer. Predprodaja vstopnic že poteka v vseh poslovalnicah Kompassa po Sloveniji in tujini.

Alexis Sanchez se je huje poškodoval

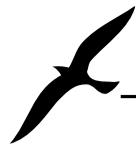
VIDEM - Perspektivni čilski nogometaš Udineseja Alexis Sanchez se je v zadnjih minutah nedeljske tekme proti Interju težje poškodoval. Podrobnejši pregled je pokazal, da si je poškodoval stransko vez desnega kolena. Mirovati bo moral več tednov.

KOLESARSTVO

Po Furlaniji najhitrejši Ferrari

SACILE - Roberto Ferrari je zmagovalac 32. dirke po Furlaniji za profesionalce. Tekmovalc moštva De Rosa Stac Plastic, ki je prejšnji teden osvojil tudi dirko v švicarskem Luganu, je bil najhitrejši v šprintu. Med »velikimi kalibri« (Basso, Pellizzotti in Schleck) se je nekoliko bolj naprezal le Filippo Pozzato.

EVROLIGA - Marusi - Barcelona 58:85 (35:42), Žalgiris - Prokom 93:88 (50:34), Malaga - CSKA Moskva 70:76 (18:33), Cibona Zagreb - Himki Moskva 82:63 (40:25).

NOGOMET - Zaostala tekma promocijske lige

Slaba igra obeh ekip, izid brez golov je pravičen

Številni navijači razočarani nad igro - Živčnost, prekršek, niti en strel na vrata

Vesna - Juventina 0:0

VESNA: Carli, Stradi, Bibalo, Gulič, Degrassi, Grgič, Giorgi (Donda), De Bernardi (Salice), Monte, Leone, Ronci (A. Vaccaro). Trener: Veneziano.

JUVENTINA: Furios, Trevisan, Iansig, Gerometta, Masotti, Furlan, Radovac, Pantuso (Rosolen), Catanzaro, Giannotta, Kovic (Stabile). Trener: Tomizza.

IZKLJUČEN: Monte v 61. min.

Neodločen izid brez zadetkov je bil pravično plačilo za obe moštvi, ki v sinočnjem 20. medsebojnem obračunu nista pokazali lepe igre in privlačnega nogometa. Zaostala tekma 21. kroga promocijske lige je bila za številne kriške in štandreške navijače, ki so se zbrali na tribuni in ob igrišču, vse prej kot zanimiva. V našo beležko nismo zabeležili niti enega strela v vrata! Vesna, v tradicionalnem plavem dresu, je v 10. minuti imela na razpolago prosti strel, ki ga je De Bernardi izvajal slabo. Žoga je šla daleč mimo vratnice. Nato se je igra odvijala pretežno na sredini igrišča, kjer so bili gostje bolj organizirani. Zvezna linija Juventine je večkrat spravila v težave Vesnino obrambo, ki je poskušala vračati udarec z dolgimi visoki in neučinkovitimi podajami. Pri Vesni se je v napadu dobro boril Gulič, čeprav ni to njegova pozicija. Bolj mu odgovarja zvezna linija. Izkazala pa se nista Ronci in Bibalo, ki sta izgubila preveč žog. Na nasprotni strani je bil stalno trn v peti Vesnini obrambni vrsti mladi Catanzaro. V 36. minuti se je pred Carljevimi vrati nevarno predstavila Juventina. Furlanov strel z glavo pa je poletel visoko nad prečko. To je bilo tudi v prvem delu vse.

Drugi del je bil živčen in prekrški so se vrstili eden za drugim. Juventinin branilec Furlan je v 47. minuti streljal mimo vrat. V 61. minuti je sodnik pokazal Monteju, ki mu je brčkone zbežala kaka odvečna beseda, rdeči karton. Odtlej se je igra zaostrila in tudi navijači na tribuni so bili vse bolj »bojno nastrojeni«. V 68. minuti je imela Juventina na razpolago dva zaporedna kota. Brez učinka sicer. Mogoče najlepšo, če se temu lahko tako reče, priložnost na tekmi je Vesna imela v 80. minuti, ko je Guličev strel švignil mimo vratnice.

Ob trikratnem sodnikovem žvižgu so igralci obeh ekip zapustili igrišče precej razočarani. Čisto upravičeno, saj je bila igra tokrat slaba. Marsikdo je od ekip, ki zasedajo mesta pod vrhom lestvice, pričakoval veliko več.

Ostali izid: Lumignacco - Union 91 2:1
Vrstni red: Gemonese 43, San Daniele in Vesna 40, Lumignacco 37, Martignacco 36, Juventina 36, Buttrio 34, Trieste Calcio 32, Ponziana 31, Union 91 28, Pro Gorizia 23, Staranzano 21, Villesse 20, Pozzuolo 20, Sovodnje 17, Ventro Sedia 11.

Živčna igra v Križu, nešportno obnašanje tudi na tribuni

KROMA

NOGOMET - Promocijska liga

Nezasluženi poraz

Sovodenjci so v Trstu proti Ponziani igrali solidno, v prvem polčasu so bili celo boljši - Priložnost za izenačenje

Ponziana - Sovodnje 2:1 (1:1)

Strelec za Sovodnje: Portelli v 15. min.

SOVODNJE: Burino, Tomšič, Pacor, Trampus, Stergulz, Simone (od 78. min. Colapinto), Padovan, Bernardis, Portelli, (od 46. min. S. Kogoj), Rešič, Miličević (od 60. min. Losetti), trener Sari.

Sovodenjci proti solidni Ponziani niso zaslužili poraza, saj so bili večji del srečanja povsem enakovredni tekme, v prvem polčasu pa gotovo boljši od gostiteljev. Sarijevi varovanci so se zavedali pomembnosti tekme, saj krvavo potrebujejo vsako točko v boju za obstanek, in so se odločno vrgli v boj. Že v 15. minuti so povedli s Portellijem, ki je izkoristil podajo domačega branilca svojemu vratarju, si polastil žoge in preusmeril usnje v mrežo. Sovodenjci so nadaljevali z napadi in v 30. minuti dosegli drugi gol spet s Portellijem, sodnik pa je zadelek razveljavil zaradi domnevnega off-sideja. Pet minut pred iztekom polčasa je sodnik dosodil za gostitelje enajstmetrovko, ki so jo tudi uspešno izvedli.

V drugem polčasu je Ponziana v prvih 15 minutah imela terensko premoč, nakaž je bilo srečanje precej izenačeno. Gostitelji so prešli v vodstvo v 30. minuti po srečnem голу. Sovodenjci so reagirali in v 43. imeli lepo priložnost z Rešičem, toda izid se ni

spremenil in vse tri točke so ostale doma.

»Škoda, zaslužili bi vsaj točko. Fantje so igrali požrtvovalno in jih zato moram pohvaliti. Žal moram pripomniti, da tokrat tudi sojenje nam ni bilo prav ugodno,« je po tekmi dejal predsednik Sovodenj Zdravko Kuštrin. (Iako)

3. AMATERSKA LIGA Pomembna točka za Mladost

Mladost - Lucinico 1:1 (0:0)

STRELEC ZA MLADOST: Peric v 80. min.

MLADOST: Gergolet, Bensa, Radetič, Gobbo, E. Zorzin, Zotti, Bagon, Ferletič (Bressan), Peric, Vittorelli, Gagliano (De Marchi). Trener: Kravos.

IZKLJUČEN: Ferletič v 80. min. Mladost tokrat ni zadovoljila svojih navijačev. Pred domačim občinstvom v Doberdolu so rdeče-modri igrali slabo, čeprav so na koncu iztrgali ekipi iz Ločnika pomembno točko. V prvem polčasu je bila igra precej »raztrgana« in obe moštvi nista imeli veliko priložnosti za gol. Gostitelji so se edini nevarno približali ločniškim vratom z Gaglianom, ki ni bil natančen.

V drugem polčasu sta v Doberdolu padla oba zadetka. Lucinico je povedel v 55. minuti. Gostje so vratarja Sandija Gergoleta premagali s prostega strela. Resnici na ljubo je bil to tudi edini nevarni strel proti doberdolskim vratom. Pred tem je bil pri Mladosti pred nasprotnikovimi vrati znova nevaren Gagliano. Žoga je šla mimo vrat. Proti koncu tekme so Kravosovi varovanci prevzeli pobudo v svoje roke in pritisnili na plin. Deset minut pred trikratnim sodnikovim žvižgom je ločniško mrežo zatresel Mauro Peric, ki se je nato zvil gleženj. Po izenačenju pa je sodnik pokazal rdeči karton Dimitriju Ferletiču. V nedeljo, proti tržaškemu CGS, ne bo tako neškodovanega Perica koz izključenega Perica. Povrh tega bo odsoten še Bensa.

VČERAJ ŠE - Elitna liga: Fincantieri - Monfalcone 3:1; 1. AL: Mariano - Azzurra 2:2. 1. AL: Domio - Zaulle 0:3 (Cramesteter 3), Mariano - Azzurra.

NOGOMET - V 2. AL

Breg bo odslej vodil Oliviero Macor

Torkov trening Bregovih nogometašev je že vodil novi trener Oliviero Macor, ki je zamenjal Eura Petagno. Slednji je odstopil v nedeljo po tekmi. »Take situacije so vsakič neprijetne. S Petagno smo se razšli na zelo prijateljski način. Zdaj si bo treba zavhati rokave in začeti zmagovati, saj je postal položaj na lestvici precej kritičen,« je dejal načelnik Bregove nogometne sekcije Giuliano Prašelj. Macor bo Breg vodil do konca sezone.

Novi trener Oliviero Macor je izkuščen. V sezoni 2007-08 je priskočil na pomoč Primorcu v 1. AL (trenerja Roberta Sorrentina je zamenjal že 17. decembra) in se z njim rešil z zmago v zadnjem krogu. V sezoni 2008-09 ga je že 7. oktobra zamenjal dosedanj trener Primorca Maurizio Sciarro. Macor je skoraj pet celih sezon treniral tudi repenski Kras. 6. januarja 1999 je zamenjal trenerja Fabia Cellieja in nato na Krasovi klopi sedel vse do konca sezone 2002-03. Prvi Macorjev vtis v Dolini je bil pozitiven: »Ekipa je dobra in prepričan sem, da se bomo rešili. Odborniki Brega so zelo delovni, marljivi in polni energije. Treba se bo izogniti play-outu oziroma dodatnim tekmam za obstanek. Do konca prvenstva je še osem tekem. V glavnem bomo igrali proti ekipam, ki so pred nami na lestvici. Fantje se morajo psihološko razbremeniti.«

Breg bo v nedeljo gostoval pri Esperii.

MALI KRAŠKI MARATON - V Sežani

ZŠŠDI vabi v zamejsko ekipo

V nedeljo, 21. marca bo v Sežani ob 11.00 startal jubilejni 10. Mali kraški maraton. Priložnostno bo na polmaratonu nastopila posebna ekipa pod geslom »Tečemo brez meja«. Na pobudo ZŠŠDI-ja in Slovenske športne zveze na Koroškem bodo ekipo sestavljali Slovenci v zamejstvu in predstavniki Ura da RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. »Ideja se je sicer porodila na Ura du RS in mi smo pobudo sprejeli,« je pojasnil predsednik ZŠŠDI-ja Jure Kufersin. Tekmovalci, ki bodo tekli mali maraton in se želijo pridružiti ekipi, se morajo prijaviti do petka, 12. marca do 15.00 v uradih ZŠŠDI v Trstu ali Gorici. Vsi bodo prejeli spominsko majico. Če bo pobuda uspela, jo bodo ponovili še na drugih tekih, je napovedal Kufersin. Organizatorji vabijo vse ljubitelje teka, da se jim množično pridružijo.

Mali kraški maraton vključuje poleg tekmovanja v polmaratonu

(21.098 metrov), tudi družinski tek (8.450 metrov), netekmovalni otroški maraton (100 in 400 metrov) in tekmo v hitri hoji (5 km). Trasa polmaratona bo potekala po ulicah Sežane, nato po asfaltni cesti do Lipice, Bazovice Padrič, Trebč in preko Orleka nazaj proti Sežani. Proga je skoraj v celoti asfaltirana. Letos bodo ob nagradah za prve tri uvrščene podelili še nagradni bon v višini 100 evrov za nakup tekaških copat. Prejel ga bo tekmovalca, ki bo prišel deseti skozi leteči cilj na 10 kilometru maratona v Bazovici.

PLANINSKI SVET

Geološki izlet

V pozno-zimskem času, tik preden se začne narava prebujati, je geološka podlaga območja, po katerem se sprehajamo, najlepše vidna in berljiva. Prav zato je Slovensko planinsko društvo iz Trsta uvrstilo letošnji geološki izlet v marčni program. Načrtuje ga za nedeljo 14. marca 2010.

Na letošnjem pohodu bomo spoznavali geološke posebnosti nadvse zanimivega SZ kraškega roba na območju Nabrežine. Izletniki se bodo sprehodili po gozdnih poteh in stezah med Brščicami in Trturjem, koder jih bo vodil gospod Paolo Sossi, velik poznavalec in ljubitelj kraškega sveta in geološke znanosti. Gospoda Sossija in njegovo strokovnost izletniki SPDT-ja

že prav dobro poznajo in cenijo, saj jih je v prejšnjih letih že veliko krat vodil po Tržaškem in Sežanskem krasu. Tokrat pa bo med pohodom razkrival geološke zanimivosti in posebnosti enkratnega Kraškega roba.

Zbirališče na trgu sv. Roka v Nabrežini ob 9.00 uri. Od tod se bomo podali do nogometnega igrišča, od koder bomo začeli našo krožno pot. Predvidene so približno tri ure hoje.

ŠOLSKI ŠPORT - Deželna faza tekmovanja v alpskem smučanju

Dijakinje Kosovela ekipno na 3. mestu

Nastopili tudi ženska in moška ekipa »Prešerna« in dijak pola »Trubar Gregorčič«

Del naših udeležencev deželne smučarskega finala

Na Trbižu so prejšnji teden priredili deželni finale šolskega smučarskega prvenstva v alpskem smučanju za nižje in višje srednje šole. Pravico do nastopa so imele v kategoriji kadetinj (nižje srednje šole) dijakinje nižje srednje šole Kosovela iz Opčin, ki so ekipno dosegle najboljši rezultat. Ekipa, ki so jo sestavljale Sofia Russo, Katrin Don, Kerol Kravos in Martina Osvaldini, je osvojila odlično tretje mesto. Najboljši je bil pol šol »Altipiano Trieste«, druge pa so bile dijakinje trbiške nižje srednje šole. Med posameznici sta se med prvo desetorico uvrstili Sofia Russo (7.) in Katrin Don (8.), najhitrejša pa je bila Arianna Stocco (Tarvisio).

V kategoriji višjih srednjih šol (naraščajniki in naraščajnice) pa so nastopile tri slovenske šolske ekipe in dijak goriškega licejskega pola Trubar Gregorčič Nikolas Semolič, ki je bil na pokrajinski fazi tretji. Na deželno fazo sta se uvrstili ženska in moška ekipa liceja F. Prešeren iz Trsta ter ženska ekipa licejskega pola Trubar Gregorčič iz Gorice, ki je na pokrajinskem prvenstvu osvojila 1. mesto. Med naraščajniki je bil najboljši Štefan Žužek (Prešeren), na sedmem mestu. Za zmagovalcem Matteom Menazzijem (Bachmann) je zaostal nekaj manj kot dve sekundi. Ekipno je Prešeren v moški in ženski konkurenci osvojil šesto

mesto, licejski pol Trubar Gregorčič pa je bil sedmi med ekipami naraščajnic. Prvo mesto je pričakovano pripadlo liceju Bachmann. Naj omenimo, da so se tokrat zelo dobro izkazale tudi tržaške šole. Tekmovalnemu delu je sledilo nagrajevanje v večnamenskem centru v centru Trbiža, kjer je prisotne med drugim pozdravil tudi predsednik deželne smučarske zveze FISI Franco Fontana. Med nagrajenci so kolajno prejele tudi dijakinje nižje srednje šole Kosovela.

Izidi: kadetinj: 1. Arianna Stocco (Alt.TS) 34,23; 7. Sofia Russo 37,41, 8. Katrin Don 37,42, 19. Kerol Kravos 40,13, Martina Osvaldini (vse Kosovela) odstopila. Naraščajnice: 1. Benedetta Vaselli (Gallilei TS) 34,96, 10. Carolina Russo 37,49, 16. Vanessa Strain (obe Prešeren) 40,87, 17. Diana Berte' 41,04, 21. Carlotta Zitter (obe Trubar Gregorčič) 43,75, 25. Mara Costalungher (Prešeren) 49,50, 26. Veronika Terpin (Trubar-Gregorčič) 50,34; Micaela Passon (Trubar-Gregorčič) je odstopila. Nista nastopili: Anna Paoli (Prešeren) in Ingrid Peric (Slomšek). Naraščajniki: 1. Matteo Menazzi (Bachmann) 34,29, 7. Štefan Žužek (Prešeren) 36,11, 14. Nikolas Semolič (Trubar-Gregorčič) 37,76, 22. Igor Valič 41,16, 29. Marko Pernarčič (oba Prešeren) 43,83; Jakob Terčin (Prešeren) ni nastopil.

KOŠARKA - Promocijska liga

Spet prepričljiv nastop in lepa zmaga domovcev

Dom - Polisportiva Isontina 73:59 (24:15, 44:29, 60:37)

DOM: Voncina 2, Belli 3, Collenzini 5, Furlan 7, Cej 2, Čotar, Garra 14, Kos 6, Bon 15, Gratton 4, Kristancic 7, Zavadlav 8, trener Peter Brumen. SON: 23, PON: Kristancic in Belli, 3T: Belli, Collenzini, Furlan in Garra 1.

Domovci so se na najboljši način maščevali nasprotniku iz Pierisa, ki je v prvem delu prvenstva v poslednjih minutah premagal varovance trenerja Brumna z dvema točkama razlike, potem ko sta sodnika dosodila v prid Polisportive Isontine rekordno število osebnih napak (41!). V Kulturnem domu pa se je tokrat odvijala popolnoma različna zgodba. Motivirani domovci so začeli tekmo na polno paro in po zaslugi »visoke« dvojice Kos - Bon takoj povedli 12:0. Sledila je reakcija gostov, ki so se približali na šest točk zaostanka. V drugi četrtini je trener Brumen poslal na igrišče nekoliko spremenjeno peterko, ki je s

tremi zaporednimi trojkami še dodatno povečala vodstvo. V tem delu se je izkazal predvsem Kristancic, ki je odigral najboljšo tekmo v sezoni. V tretji četrtini so se nasprotniki odločili za consko postavitev obrambe, ki pa je nekoliko zmedla domovce le v uvodnih minutah. Dva koša Zavadlava, prodori Garre in odlična obramba Bellija so namreč prispevali k še višjemu vodstvu. Kljub dvajsetim točkam zaostanka, gostujoča ekipa sploh ni popustila. V zadnji četrtini so namreč nasprotniki s presingom povzročili nekoliko težav domačim, tako da so s serijo uspešnih metov zmanjšali zaostanek na 14 točk. Nikoli pa jim ni uspelo ogrožati lepe in zaslužene Domove zmage. Po lepi predstavi iz prejšnjega kroga, so se Brumnovi varovanci ponovno izkazali, kar je zagotovo dober znak za nadaljevanje prvenstva. Tograti gre pohvaliti predvsem centre Kristancica, Bona in Kosa ter organizatorja igre Garro, ki je odlično vodil ekipo. (av)

SMUČANJE - Društvena tekma SPDG

Prvaka tudi letos

Marko Ventin in Mateja Nanut ponovila lanski uspeh - Čezmejno prvenstvo bo gostil Bovec

Društvena prvaka Marko Ventin in Mateja Nanut

L. PRINCIC

Z društveno tekmo se je v nedeljo v Forni di Sopra v bistvu sklenil zahtevnejši del smučarske dejavnosti pri Slovenskem planinskem društvu iz Gorice. V mesecu marcu bodo sicer na vrsti še nekateri treningi v sklopu Smučarske sole, nekateri bolj vneti člani se bodo udeležili še zadnjih dveh tekmovanj v okviru Primorskega smučarskega pokala, prav zadnjo nedeljo v mesecu pa bo na sporedu še Čezmejno pokrajinsko prvenstvo. Letošnje izvedbo bodo gostili v Bovcu, tekmovanje pa bo na pobočjih Kanina na slovenski strani.

Po uspešnem zimovanju na Zoncolanu med novoletnimi počitnicami, štirnedeljskim tečajem, ki so letos potekali v Forni di Sopra in na Žlebeh, je s tradicionalno društveno tekmo padel zastor nad večjim delom aktivnosti smučarske sekcije. Sezona je bila doslej po ocenah odbornikov več kot pozitivna. Še posebno razveseljivo je, da se je približalo društvu lepo število začetnikov, ki zagotavljajo kontinuiteto v delovanju. Ob tem velja povedati, da so tudi letos potekali tečaji v slovenskem jeziku, poleg učiteljev iz Slovenije pa so bili prisotni tudi društveni člani, ki so si v zadnjih letih zagotovili vsa potrebna dovoljenja za opravljanje te dejavnosti.

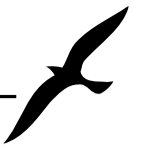
O vsem tem je tekla beseda tudi na nagrajevanju, ki je sledilo samemu zaključku tekmovanja. Društvene tekme se je letos udeležilo 100 članov, porazdeljeni pa so bili v razne starostne kategorije. Začetniki in najmlajši so startali z nižjega izhodišča, za marsikatero je šlo namreč za prvo tovrstno izkušnjo. Večja tekmovalnost je vladala med izkušenejšimi smučarji. Končni rezultat je tudi letos nagradil kot najboljša Mateja Nanut in Marka Ventina, ki sta bila prvaka tudi lani. Nasploh pa je bilo vzdušje v Forni di Sopra nadvse živahno. Za to so v prvi vrsti poskrbeli odborniki v kuhinji, kjer se je stalno mudila množica tekmovalcev, staršev in pa spremljevalcev. Na nagrajevanju so poleg zmagovalcem in najboljšo uvrščenim v posameznih kategorijah, podelili še pokal najstarejšemu udeležencu Dariu Fabbru in najmlajši udeleženci Sari Malič. Posebno priznanje so prejeli društveni člani, ki so uspešno opravili izpite za smučarskega učitelja in sicer, Sara Bevcar, Francesca Fantini in Iacopo Zitter (I. stopnja), Mateja Nanut (II. stopnja) in Gregor Nanut (III. stopnja). Za uspešno izpeljan program dela in navsezadnje tudi za dobro organizacijo pri sami tekmi so bile deležne posebne pohvale neutrudne odbornice Danja Bregant, Loredana Princic in Marta Vizintin.

Posamezne lestvice in posnetki so na razpolago na spletni strani www.spdg.eu. (MAL)

SK Devin uspešno izpeljal tečaje smučanja in deskanja

Preteklo soboto in nedeljo so se končali letošnji tečaji alpskega smučanja in deskanja, ki jih je SK Devin priredil kar pet sobot in nedelj od polovice januarja dalje v kraju Forni di Sopra. Letošnja udeležba je bila rekordna, saj so naštel preko 155 tečajnikov, med katerimi je bilo 12 deskarjev ter dva tečaja odraslih predvsem mamic in očkov malih smučarjev. Pod vodstvom številnih smučarskih učiteljev so vadili osnovno tehniko, pa tudi izpopolnjevali dosedanje obvladaje smučarskih veščin na progi Cimacuta in tudi na daljši in zahtevnejši progi na Varmostu. Nekateri med tečajniki so se udeležili tudi Zamejskega smučarskega prvenstva, vsi pa so start preizkusili na Društveni tekmi. Nekateri tečajniki bodo nadaljevali s šolo smučanja in se udeležili dveh tekem 22. Pokala prijateljstva treh dežel in Pokala Mladine, ki bosta vedno v kraju Forni di Sopra v soboto 13. oz. nedeljo 21. marca letos.

KIA - Prva korejska predstavitev v letošnjem letu

Venga je dobre štiri metre dolg družinski enoprostornež

Varčna turbodizelska motorja - Velik prtljažni prostor - Sedemletna garancija

Kam gredo Japonci in Korejci iskati imena za svoje avtomobile, mi ni in mi ne bo nikoli jasno. Tako so si pri korejski Kii za njihov zadnji model omislili ime »venga«, ki je sicer v italijanščini velelnik glagola »venire«, kaj pa naj bi to pomenilo pri novem avtomobilu, ne vem. Mimo imena pa je Kia venga zelo posrečeno, sicer nekoliko anonimno oblikovan 406,8 cm dolg, 176,5 cm širok in 160 cm visok enoprostornež z značilno Kiino masko, ob robu katere sta daleč nazaj povlečena žarometna, ki pričajo o njeni družinski pripadnosti. vem.

Venga se ponša s še kar velikimi steklenimi površinami, saj ima na vsaki strani kar štiri bočna stekla, se pravi ne samo na prednjih in zadnjih vratih, temveč tudi pred prednjimi in zadnjimi vrati. Kljub temu pa je vidljivost zaradi širokega A stebra nekoliko pomanjkljiva. Zadnje luči so deljene in segajo tudi v vrata prtljažnega prostora, ki je s svojimi 440 litri povsem dovolj za potrebe poprečne družine. Prtljažni prostor lahko povečate s pomikom deljene zadnje klopi za 13 cm naprej. Pa tudi s prevačanjem naslona zadnje klopi.

V notranjosti je kar veliko prostora za 5 ljudi, o čemer pričča tudi medosna razdalja, ki znaša 262 cm. Prednja sedeža sta zelo udobna in imata nadpovprečno dolg sedalni del. Voznikov delovni prostor je zgledno urejen in upošteva vse ergonomске predpise. Merilniki so pregledni, čeprav manjka termometer hladilne tekočine. Kot pri vseh Kiinih avtomobilih se je treba privaditi na stikala klimatske naprave in radija. Armatura plošča je oblikovana iz kvalitetne plastike z vložki v barvi aluminija. Posebnost je TV ekran v notranjem vzvratnem ogledalu, na katerem lahko kontrolirate, kam se peljete, ko vozite vzvratno. Kamero so vgradili zraven zadnje evidenčne tablice.

Venga je napredaj s štirimi motorji. Oba bencinska imata spremenljivo krmiljenje ventilov. 1,4-litrski zmora 90 KM in 137 Nm navora pri 4000 vrtljajih v minuti, prenos moči je prek petstopenjskega ročnega menjalnika. Njegove zmogljivosti so zadostne za vsakodnevne zahteve, za bolj dinamično vožnjo mora voznik čisto posegati po prestavni ročici. 1,6-litrski motor zmora 125 KM in ima 156 Nm navora.

Tudi dizelska motorja imata 1,4 in 1,6 litra prostornine. 1,4-litrski zmora 90 KM, največji navor 220 Nm je na voljo od 1750 do 2750 vrtljajev v minuti. S tem motorjem in 6-stopenjskim menjalnikom je venga še posebej varčna. 1,6-litrski dizelski motor zmora 115 KM. Vstopni bencinski 1,4-litrski model velja 15 tisoč evrov, najdražji turbodizel pa 19.800 evrov. Za vse velja že uveljavljena Kiina 7-letna garancija.

KIA

Hibridna kia prihodnosti

Zelena je barva, na katero Korejci vse bolj prisegajo, zato je tudi koncept ray pravzaprav plug-in hibrid, ki ga poganja kombinacija 82 kW močnega elektromotorja ter 1,4-litrskega GDI-agregata moči 112 kW (153 KM). Napolnjen kom-

plet akumulatorjev poskrbi za 80 kilometrov avtonomije, skupni doseg pa z uporabo bencinskega agregata naraste na 1.200 kilometrov - Kia pri tem navaja povprečno porabo 1,4 litra na sto prevoženih kilometrov. Oblikoval ga je Pe-

ter Schreyer, ki je poudaril predvsem športne lastnosti plug-in hibridov, ob dobrih aerodinamičnih lastnostih pa steklene površine služijo tudi kot sončne celice, ki so v poletnem času dodatna pomoč napajanju klimatske naprave.

RANGER - Mali terenec z vklopljivim štirikolesnim pogonom

Kmalu tudi električno vozilo za ameriško vojsko?

Medtem ko je GM ustavil proizvodnjo svojih velikih terencev hummer, o čemer pišemo na drugem kraju, se ameriška vojska zanima tudi za manjša, električna vozila iz kategorije EV-LSV (low speed vehicle - počasna električna vozila). Predstavniki podjetja Polaris Defense so v teh dneh v ZDA predstavili novo, vojaško orientirano verzijo svojega civilnega modela z oznako ranger EV.

Malo vozilo je dolgo 274 cm, široko 144 cm, višoko 185 cm, medosna razdalja znaša 182,9 cm, masa vozila pa 771 kg. Pogonja ga električni 30-konjski motor. Vozilo je okoli prijazno, od tal je oddaljeno 254 mm in ima štirikolesni pogon, ki ga uporabnik lahko tudi izklopi in ob premikanju po nezahtevni vozni podlagi uporablja le en pogonski par koles. Že uporabljena modelna oznaka LSV pa proča, da s tem vozilom nihče ne bo podiral hitrostnih rekordov, ker znaša njegova končna hitrost le 40 km/h. Polaris EV LSV sedi na kolesih z dimenzijami 25 x 9-12, akcijski radij tega avtomobilčka pa je odvisen od načina vožnje in zahtevnosti terena pod kolesi. Proizvajalec omenja približno 80 kilometrov akcijskega radija, polnjenje vozila pa poteka v domači garaži s priklopom na obstoječe električno omrežje.

Vojaški »ranger« je namenjen prevozu dveh potnikov, tovorni prostor na zadku pa lahko sprejme tovor, ki ni težji od 226 kilogramov. Poleg tega lahko tudi vleče priklopnik z maso, ki ne presega 567 kilogramov. Tovarniška cena takšnega avtomobila znaša približno 10.000 ameriških dolarjev.

Kitajci nočejo velikih hummerjev

Potem ko kitajska vlada Tengzhongu ni dovolila nakupa Hummerja, zaradi neekonomičnosti vozil, je posel dolgo časa visel v zraku, Kitajci pa so bili za masivne terence pripravljeno odšteti 150 milijonov dolarjev. Pri GM se ne bo ponovila zgodba Saaba, ki ga je GM že ugasnil, potem pa vseeno zadnji hip prodal Spykerju. Hummer je precej manjša in manj pomembna znamka. Konec Hummerja pomeni konec za 3000 zaposlenih in vse, vpletene v prodajno mrežo, samo v ZDA je imel Hummer 157 prodajalcev. Hummer je lani zabeležil hud padec prodaje, prodali so samo 9000 vozil, še 2007 pa 56.000. Hummer je nastal kot civilna različica Humveea, proizvajalca AM General, vojaškega vozila, ki ga je GM pod svoje okrilje sprejel leta 1999.

Saab dokončno spremenil lastnika

Kot je pred dnevi povedal šef Spykerja, Victor Muller, se bo Spyker zdaj, ko je dokončno prevzel lastnino švedske tovarne Saab, osredotočil na oživljanje znamke in transformacijo v rentabilno podjetje. Na poveljniškem mostu Saaba bo Jan Jonsson, ki bo moral 400 milijonov dolarjev izgube iz 2009 letos sanirati. »Zdaj se bomo držali poslovnih načrtov in že v drugi polovici leta predstavili 9-5, sledi pa še več novosti,« je povedal Jonsson.

Nov motor za Fordova vozila

Skupaj z novim C-maxom in Focusom bo Ford v Ženevi uradno predstavil tudi novi bencinski motor. Novi dvolitrski turbomotor EcoBoost SCTi premora 203 KM in je serijsko spet s šeststopenjskim menjalnikom z dvojno sklopko, prenovljeni pa so tudi dizli: 2-litrski TDCi ima 160 KM, izboljšana pa sta tudi šibkejša dizla. Novi TDCi bo na voljo tudi v Kugli, skupaj z menjalnikom z dvojno sklopko, Kugo pa bo do 100 km/h pognal v 9,6 sekunde, emisij pa je za 159 g/km.

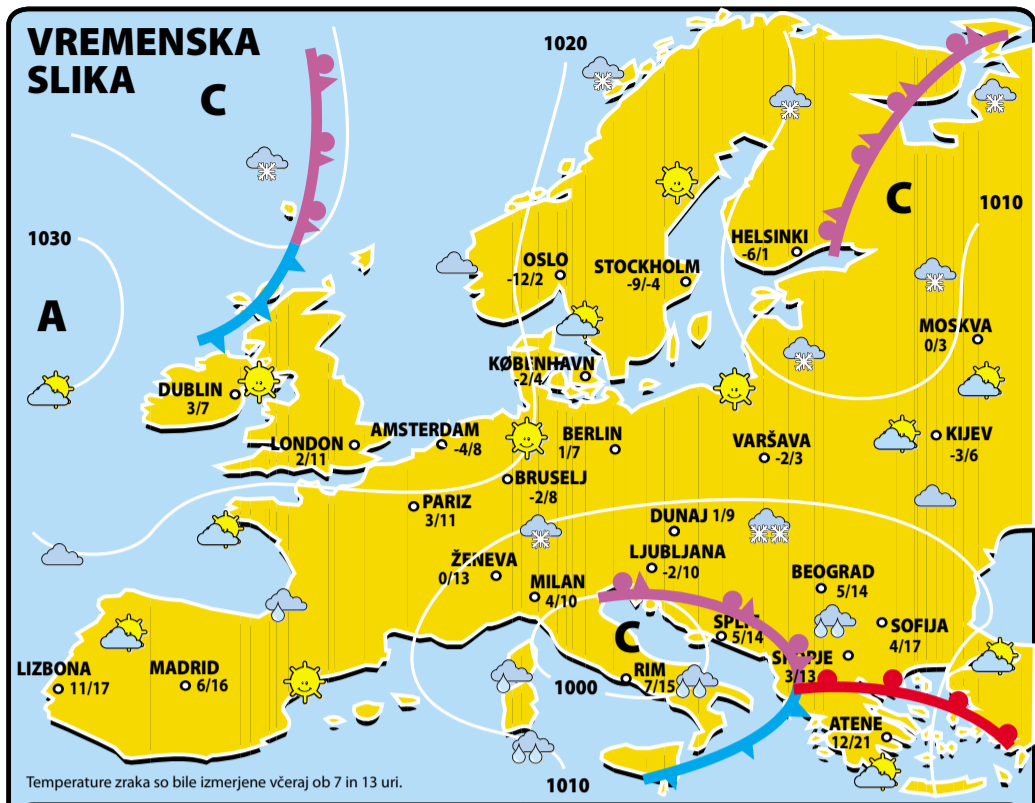
Alfa na ameriških cestah leta 2012

Kljub zanimanju grupe VW za nakup Alfa Romeo je Sergio Marchionne je še enkrat potrdil, da z Alfa niso pozabili na ZDA. Potem, ko bi stoletna znamka že morala voziti po čezoceanskih cestah, pa je vse skupaj izginilo v ozadje za Fiatovim prevzemom Chryslerja in napovedanim prihodom Fiata na ameriški trg, ta naj bi že konec leta gostil uspešnico Fiat 500. Marchionne pa je nedavno za Automotive News povedal, da bo Alfa Romeo v ZDA zanesljivo do konca 2012. Tako naj bi Alfa Romeo najprej pripeljali z modelom giulia in njeno karavansko različico, ki prihaja prihodnje leto - gre za naslednika alfe 159, ki ga bodo izdelovali tudi v Chryslerjevih tovarnah v ZDA. Prav tako naj bi naslednik alfe 166 na platformi chryslerja 300 prišel s tekočih trakov v kanadskem Ontariu nekje sredi leta 2013. Malo pa je verjetno, da bodo Američanom ponudili tudi modela MiTo in giulietta, saj v sedanjih ekonomskih okoliščinah ne bi bila konkurenčna. Očitno Fiatovcem slednja ideja še vedno ni uspelo razumeti filozofije legendarne znamke, upajo pa, da bodo morda s križanjem tehnologij in prodajo na ameriškem trgu vendarle uspeli rešiti znamko.

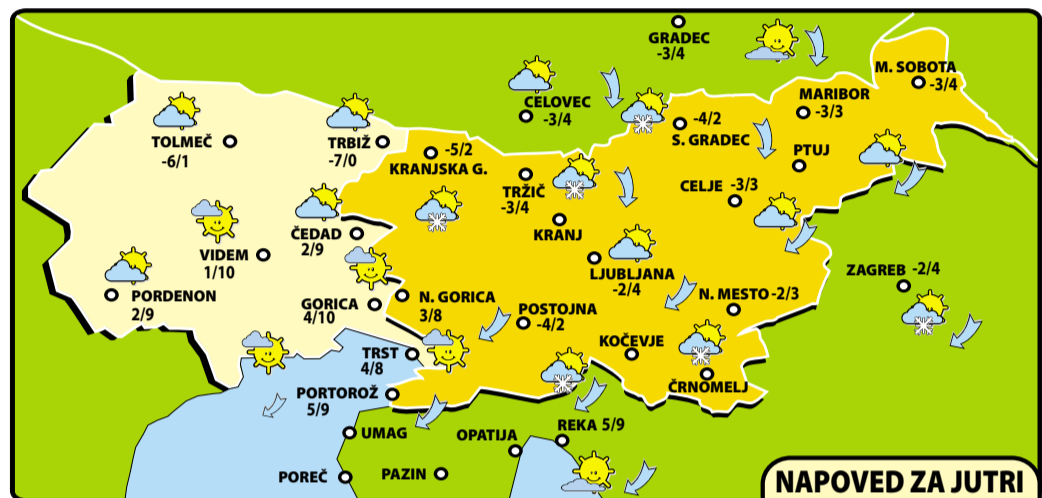
BMW in PSA krepita sodelovanje

BMW AG in PSA Peugeot Citroën sta v Parizu podpisala dogovor o novi fazi sodelovanja. Obe družbi sta sklenili, da bosta skupaj razvili novo generacijo 4-valjnih bencinskih motorjev EURO 6. Dosedanji skupaj razviti motorji opremljajo model mini in modele znamk Peugeot in Citroën. Družbi sta tudi potrdili, da sta pripravljene sodelovati tudi na drugih področjih tako pri sestavljanju delih kot sklopov, da bi dosegli večje sinergije pri razvoju, nabavi in proizvodnji.

Stran pripravil
IVAN FISHER

NAPOVED ZA DANES
 Oblačno bo, na Primorskem bo suho vreme, pihala bo zmerna do močna burja. Drugod bo rahlo snežilo, po nižinah pa lahko občasno tudi rahlo dežuje. Pihal bo severovzhodni veter. Temperature bodo od -1 do 3, na Primorskem od 5 do 9 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI
 Zgodaj zjutraj bo lahko še nekaj oblačnosti, ki pa se bo kmalu razkrojila. Na celotnem deželnem območju bo prevladovalo jasno vreme z nizko stopnjo vlažnosti. Ob morju bo pihala zmerna burja. Čez dan bo lahko v hribovitem svetu nastalo nekaj oblačnosti, ki se bo lahko nato širila proti nižini. Jutri poohi bodo padavine povsod ponehale.

Danes ponoči bo nad Korziko nastalo območje nizkega zračnega pritiska. V višjih plasteh ozračja bodo nad našo deželjo dotekali vlažni južni tokovi, v prizemlju pa severovzhodni začel dotekati kar mrzel zrak.

DOLŽINA DNEVA
 Sonce vzide ob 6.39 in zatone ob 17.56
 Dolžina dneva 11.17

BIOPROGNOZA
 Vremenski vpliv bo obremenjen, občutljivi ljudje bodo imeli z vremenom povezane težave, okrepljeni bodo tudi nekateri bolezenski znaki. Priporočamo večjo previdnost.

MORJE
 Morje je razgibano, temperatura morja 9,3 stopinje C.

SNEŽNE RAZMERE (v cm)

Kanin	400	Piancavallo	150
Vogel	195	Forni di Sopra	130
Kranjska Gora	60	Zoncolan	105
Krvavec	160	Trbiž	130
Cerkno	130	Na Zlebeh	320
Rogla	130	Mokrine	200
Mariborsko Pohorje	90	Podklošter	115
Cvetta	210	Bad Kleinkirchheim	100

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

ASTRONOMIJA - Premaknil je Zemljino os **Potres v Čilu** skrajšal dan na Zemlji

WASHINGTON - Sobotni potres v Čilu, ki je tla stresel z jakostjo 8,8 stopnje po Richterju, je bil tako silovit, da je premaknil Zemljino os in dan na modrem planetu skrajšal za debelo mikrosekundo. Kot je ugotovil Nasin znanstvenik Richard Gross, se je Zemljina os v soboto zaradi tresenja tal premaknila kar za osem centimetrov.

Gross je s pomočjo kompleksnega modela in izračunov prišel do zaključka, da je podobne posledice na vrtenje modrega planeta imel tudi katastrofalni potres 9,1 stopnje po Richterju, ki je leta 2004 stresel Sumatro. Dan je skrajšal za 6,8 mikrosekundo, za sedem centimetrov pa je tresenje tal tedaj premaknilo Zemljino os.

Po besedah Grossa je sobotni potres v Čilu, kljub temu da je bil nekoliko šibkejši, imel večje posledice na samo pozicijo Zemlje kot potres leta 2004. Pri slednjem se je površje namreč streslo bližje ekvatorja kot leta 2004, zaradi česar so bile posledice blažje. (STA)

NIZOZEMSKA Istospolni razrešili spor s Cerkvijo

AMSTERDAM - Nizozemski aktivisti za pravice homoseksualcev so pozvali h koncu protestov proti Rimskokatoliški cerkvi v mestu Den Bosch, ki je nastal, potem ko je eden od duhovnikov zavrnil obhajilo enemu izmed odkritih homoseksualcev. "Vsak vernik, ki je bil krščen in živi v skladu s Cerkvijo in Kristusom, je dobrodošel, da sprejme obhajilo," so poudarili v Cerkvi.

Zaplet je nastal med karnevalskimi praznovanji 13. februarja v vasi Reusel, potem ko so vaščani med pustnimi slovesnostmi za voditelja festivala izbrali človeka, ki je odkrit homoseksualec. Toda duhovnik mu nato ni želel podeliti obhajila, kot to velja tradicija, s čimer je užalil mnoge vaščane. Začeli so se protesti, predvsem med nedeljskimi mašami.

Večina Nizozemcev podpira pravice homoseksualcev, medtem ko Cerkev na drugi strani pridiga, da je homoseksualnost greh. (STA)

ZDA - Udarila je voznika **Naomi Campbell** ni mogla brzdati jeze

Naomi Campbell

ANSA

NEW YORK - Britanski manekenki Naomi Campbell grozijo težave, potem ko, kot kaže, spet ni mogla brzdati svoje jeze. Tokrat je posledice njenega razpoloženja občutil voznik razkošnega športnega terenca, ki naj bi ga v torek udarila z zadnjega sedeža. Kot je voznik pojasnil policiji, ga je Campbellova udarila, medtem ko jo je vozil po New Yorku, nakar je z glavo udaril ob volan in pri tem dobil modrico pod desnimi očesom. Voznik je ustavil ter se obrnil na prometnika, ki je poklical policijo. Ta je sicer napisala poročilo o dogodku, vendar pa se je voznik odločil, da manekenke ne bo kazensko preganjal. Ali se bo odločil za civilno tožbo, pa zaenkrat ni jasno. Campbellove sicer ni bilo več, ko je na kraj dogodka prispela policija, je pa na policijsko postajo šla njena asistentka in pojasnila zaplet. Kot je dejal tiskovni predstavnik manekenke, ki je v preteklosti že priznala napade na ljudi, ki so zanjo delali, Jeff Raymond, ljudje ne smejo sklepati prehitro. Zagotovil je, da bo Campbellova sodelovala s policijo. "Zgodba je precej drugačna, kot je videti," je pristavil. (STA)

NEMČIJA - Nekdanji teniški as **Becker** bi se rad srečal s papežem

BERLIN - Nekdanji nemški teniški igralec Boris Becker ima posebno željo. Kot je namreč izjavil včeraj, že nekaj časa hrepeni po tem, da bi čimprej, morda še letos, s svojim novorojenim sinom obiskal Vatikan, kjer bi ga na avdijenci sprejel papež Benedikt XVI. Becker je še četrty postal oče 11. februarja, ko mu je druga soproga Lilly Kerssenberg rodila prvega otroka. Sina sta poimenovala Amadeus Benedict Edley Luis in ga za dnevnik Bild tudi predstavila javnosti.

"Naš Amadeus ima drugo ime, tako kot je ime papežu," je še izjavil trikratni zmagovalček teniškega turnirja v Wimbledonu, ki želi svojega sinu tudi krstiti. Nekdanji nemški športni as sicer že ima devetletno hčerko Anno iz kratke, a medijsko zelo odmevne zveze z rusko manekenko Angelo Ermakovo, ki dela v Londonu. Ima pa tudi še starejša sinova, 16-letnega Noaha in 10-letnega Eliasa, ki sta se mu rodila v zakonu s prvo ženo Barbaro. (STA)

EU - Evropski parlament Kazen za žalitev Van Rompuyja

BRUSELJ - Evropski poslanec iz vrst britanskih evroskeptikov Nigel Farage bo moral plačati 3000 evrov kazni, ker se ne želi opravičiti za žaljive izjave na račun predsednika Evropskega sveta Hermana Van Rompuyja, ki jih je prejšnji teden izrekel na plenarnem zasedanju Evropskega parlamenta. Farage je po razpravi, ki je sledila Van Rompuyjevemu govoru, predsednika Evropskega sveta označil za človeka "s karizmo čunje in z videzom nižjega bančnega uradnika", njegovo domovino, Belgijo, pa za "nedržavo".

Na tokrovnem srečanju s predsednikom Evropskega parlamenta Jerzjem Buzkom je britanski poslanec dejal, da se Van Rompuyju in belgijskemu narodu za žalitve ne bo opravičil. "Edini, ki bi se jim moral opravičiti, so bančni uradniki povsod po svetu. Res mi je žal, če sem jih prizadel," je novinarjem dejal po srečanju, poroča bruseljski spletni bilten EUobserver. (STA)